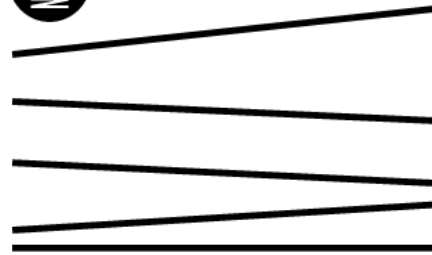

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Metastasio, Pietro.; [Musiken af Giuseppe Sarti].

Titel | Title:

Il Ciro riconosciuto dramma per musica da rappresentarsi in Copenhagen =; Den opdagede Cyrus : et musicalisk Syngespil til at opføre i København

Alternativ titel | Alternative title:

Den opdagede Cyrus.

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : A. H. Godiche, 1754

Fysiske størrelse | Physical extent:

137 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

G. L.

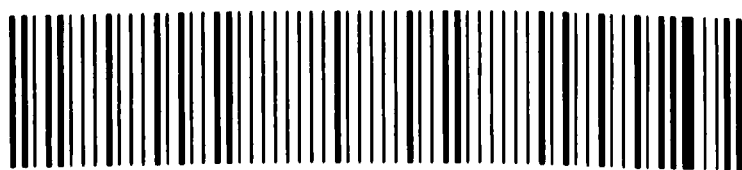
H. Tactaio

Jan. 1754

1754

56. - 369

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

1 1 56 0 8 02305 8

+ REX

IL CIRO

RICONOSCIUTO

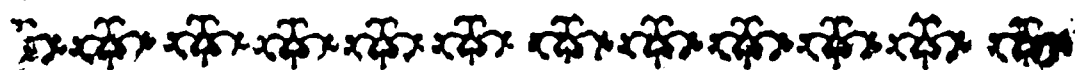
DRAMMA

PER MUSICA

DA RAPPRESENTARSI

IN

COPENHAGEN.

Den

Opdagede Syrus

Et Musicalisk

Synge-Spil

til at opføre

i

Kjøbenhavn.

Kjøbenhavn, trykt hos M. S. Godiche, 1754.

LIBRARY

OF THE

AMERICAN

LIBRARY

OF THE

1881

1881

La Poesia è del Sigr. ABBATE PIETRO METASTASIO, Poeta Cesareo.

Poesien er af Hr. Abbed Peter Metastasiuss, Keiserlig Kronet Poet.

La Musica è del Sgr. GIUSEPPE SARTI.

Musiken er af Hr. Joseph Sarti.

Li Balli sono d' invenzione del Sgr. GIOVANNI BERTALOTTI.

Dansene ere opfundne af Hr. Johan Bertalotti.

Il primo Ballo rappresentera una Pantomina di Paesani.

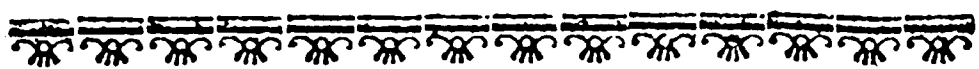
Den første Dans forestiller en Pantomine med Bønder.

Il secondo una Commedia Pantomina, con Arlechino, Pantalone, ed altre Maschere.

Den anden en Pantomine - Comœdie, med Harlequin, Pantalón, og andre Masqver,

PERSONAGGI.

ASTIAGE , Re de' Medi , padre di Mandane.

MANDANE , Moglie di Cambise , madre di Ciro.

CIRO , sotto nome d' Alceo in abito di pastore ; creduto figliuolo di Mitridate.

ARPAGO Confidente d' Astiage padre di

ARPALICE , Confidente di Mandane.

MITRIDATE , Pastore degli Armeni Reali.

CAMBISE , Principe Persiano , consorte di Mandane , e Padre di Ciro in abito pastorale.

ARGO-

Personerne.

li Aftyages, Konge i Meden, Fader til
Mandane.

l- Mandane, Cambyfis Gemahlinde Mo-
der til Cyrus.

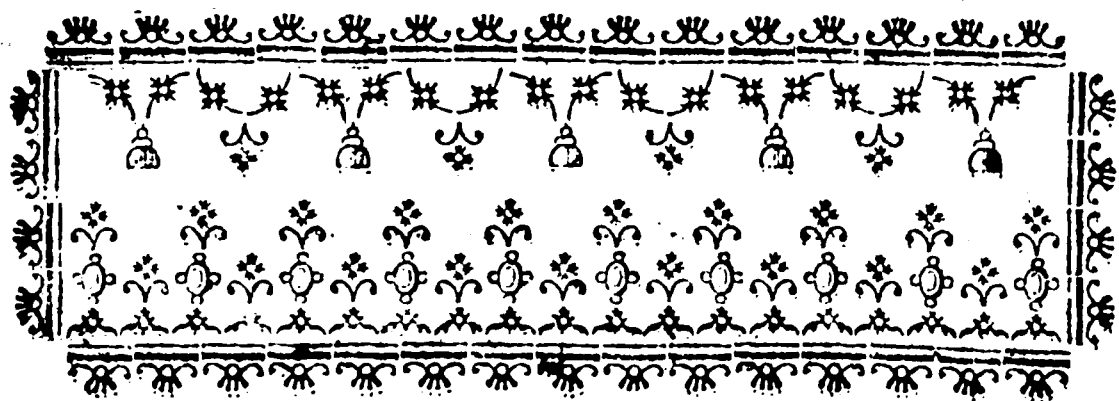
o li Cyrus, under Navn af Alceo i Hyr-
de-Dragt, en formeent Søn af
Mithridates.

l- Arpago, Aftyagis Fortroelige, Fa-
der til

l- Arpalice, Mandanes Fortroelige.

l- Mithridates, En Hyrde som vogter
Kongens' Hiord.

l- Cambyfes, en Persiansk Prinz Man-
danes Gemahl, og Fader til Cy-
rus, i Hyrde-Dragt.

ARGOMENTO.

Il crudelissimo Astiage ultimo Re de Medi, in occasione del parto della sua figliuola Mandane, dimandò spiegazione agl' indovini sopra alcun suo sogno: e gli fu da loro predetto, che il nato Nipote dovea privarlo del Regno: onde egli per prevenir questo rischio ordinò ad Arpago, che uccidesse il picciol Ciro (che tale era il nome del nato infante) e divise Mandane dal consorte Cambise, rilegando questo in Persia, e ritenendo l'altra apresso di se, affinchè non nascesser da loro, insieme con altri figli, nuove cagioni a' suoi

Indholdet.

Astyages den grumme sidste regierende Konge i Medien, forlangte Udtydning af Spaamændene paa en Drøm, som han havde havt ved sin Daatter Mandanes Nedkomst i Barselseng: Da han blev spaaet, at den Prinz som hans Daatter havde født skulle skille ham ved Riget: Hvorudover han, for at forekomme denne overhængende Fare, befalede Arpago, at han skulle onkomme Cyrus, (saa hedde den nyfødte Prinz) skilte derpaa Mandane fra hendes Gemahl Cambyses, forvüisende denne til Persien, og beholdte sin Daatter hos sig, paa det han endnu siden fremdeeles ikke skulle have tiere Marsage at frygte, i Fald de vare blevene tilsammen og havde avlet flere Prinzer. Siden Arpa-

a' tuoi timori. Arpago non avendo coraggio di eseguir di propria mano così barbaro comando; recò nascostamente il bambino a Mitridate, pastore degli armenti reali, perchè l' esponesse in un bosco. Trovò che la consorte di Mitridate avea in quel giorno appunto partorito un fanciullo, ma senza vita: onde la natural pietà, secondata dal comodo del cambio, persuase ad entrambi, ch' esponesse Mitridate il proprio figliuolo già morto ed il picciol **Ciro**, sotto nome d' **Alceo**, in abito di pastore in luogo di quello educasse. Scorsi da queste tempo presso a tre lustri, destossi una voce, che **Ciro** ritrovato in una foresta bambino, fosse stato dalla pietà d' alcuno conservato, e che fra gli Sciti vivesse. Vi fu Impostore così ardito, che approfittandosi di questa favola, o avendola forse a bello studio inventata, assunse il nome di **Ciro**. Turbato **Astiage** a tal novella,

go, ikke havde selv det Hierte af fuldbyrde denne barbariske Befaling med egen Haand; overleverede han den spæde Prinz til Mithridates som vogtede Kongens Hiord, at han skulle udlægge samme i en Skov. Det hendte sig, at Mithridatis Koene var kommen i Barselseng med et dødsfød Dreng-Barn just paa samme Dag: Hvorudover den naturlige Medlidenhed overtalede dem indbyrdes til at udlægge deres egen dødsfødte Søn, siden det tillige faldt saa beleiligt ind, at de kunde forbytte ham og bebolde den liden Cyrus igien i Stædet, hvilken de ogsaa derpaa opfødde som deres eget Barn under Navn af Alceo. Sen, ved 15 Aar derefter opkom et Rygte, at man havde fundet den udlagde spæde Cyrus i en Skov, som af Medlidenhed var bleven optaget og bevaret i Live, og at samme nu opholdt sig i Schytien. Der fandt sig ogsaa en Bedragere saa foroven, der enten ved at betiene sig af denne Fabel, eller og ved selv at opfinde den, gav sig ud for at være Cyrus. Ved denne nye Tidende blev Aftyages foruroeliget, loed Arpago komme for sig og spurgte paa nye, om

a , fece a sè venir Arpago , e dimandollo di nuovo , se avesse egli veramente ucciso il picciol **Ciro** , quando gli fu imposto da lui Arpago che dagli esterni segni avea ragion di sperar pentito il Rè , stimò questa una opportuna occasione di tentar l' animo suo, e rispose , *di non aver avuto coraggio d' ucciderlo, ma d' averlo esposto in un bosco* , preparato a scuoprir tutto il vero , quando il Re si compiacesse della sua pietosa disubbidienza: e sicuro frattanto ; che quando se ne sdegnasse, non potean cadere i suoi furori che su' el finto **Ciro** ; di cui, con questa dimezzata confessione , accreditava l' impostura. Sdegnossene **Astiage** , ed in pena del trasgredito comando privò Arpago d' un figlio, e con sì barbare circostanze , che non essendo necessarie all' azione che si rappresenta, trascuriamo volontieri di rammentarle. Senti trafigersi il cuore l' infelice **Arpago**

han ogsaa virkelig havde taget den liden
Cyrus af Dage, som ham var befaleet.
Arpago, som af Kongens udvortes An-
seelse kunde have Anarsage at slutte sig
til at samme havde fortrodt den tilforn
udgivne Befaling, holdte det da for en
beqvem Leilighed at prøve Kongens Ge-
mytte, og svarede, At han havde ud-
lagt det Kongelig Barn i en Skov:
Og var han ellers betænkt paa at ville
aabenbare den reene Sandhed, dersom
han fundemerke at hans Ulydighed, som
havde reist sig af Medlidenhed, ikke mis-
hagede Kongen: Forestillende sig der-
hos gandske sikkert, at om Kongen end
fortørnedes derover, kunde hans Brede
og Hevn dog ikke falde paa nogen anden,
end paa den opdigtede Cyrus, hvis Be-
dragerie han bragte meere i Credit med
denne aabenhiertige Bekiendelse. Men
Astyages blev vred derover og befalede
at skille Arpago ved een af sine Søn-
ner, og dette med mange barbariske Om-
stændigheder, hvilke vi her med Billie
forbigaaer at anføre, som noget Actio-
nen uvedkommende. Det gik vel den
ulyksalige Arpago nær til Hierte at see
sig sin Søn saaledes berøvet; Men som
han

pago nella perdita del figlio: ma pure avido di vendetta, non lasciò di libertà alle smanie paterne, se non quante ne bisognava, perche la soverchia tranquillità non iscemasse credenza alla sua simulata rassegnazione. Fece credere al Re che nelle lagrime sue avesse parte maggiore il pentimento del fallo che il dolor del castigo: e rafficuollo a segno, che se non gli rese intieramente la confidenza primiera, almeno non si guardava da lui. Incominciarono quindi Arpago a meditar le sue vendette, ed Astiage le vie d'afficurarfi il trono con l'oppressione del creduto nipote. Il primo si applicò a sedurre, ed irritare i Grandi contro del Re, ad eccitare il Principe Cambise fino in Persia, dove viveva in esilio: il secondo a simular pentimento della sua crudeltà usata contro di Ciro, tenerezza per iui, desiderio di rivederlo, e risoluzione di riconoscerlo per suo successore.

han kunſ var begiærliq efter at hevne ſig, ſtyrede han ſine faderlige Affecter, uden for ſaa vidt, det giortes fornøden paa det hans alt for ſtore Koldſindighed ikke ſkulle formindſke den Troe Kongen havde fæſtet til hans forſtilte Hengivenhed. Han bragte Kongen paa de faſte Tanker at han græd meere af Fortrydſe over ſin begaanene Forſeelse, end over den Smerte, han følede ved ſin Straf. Og forſikrede Kongen tillige, at derſom han ikke gandske aldeeles tilgav ham ſin første Fortroelighed, kunde han ikke ſiden ſikkert forlade ſig paa Kongens Naade. Fra den Tid af begyndte Arpago ikke at tænke paa andet, end hvorledes han beſt kunde hevne ſig, og Aſtyages var betænkt paa at udſinde Bey og Midler til at forſikre ſig ſin Reglering ved at undertrykke og ſaae den formeente Daatter-Søn ryddet af Beyen. Den første, nemlig Arpago lagde ſig efter at forleede og ophidſe de fornemſte i Riget mod Kongen, og tillige at opvække endog Prinzen Cambyſes ſelv i Perſien, hvor han levede i Landſngtighed: Den anden, nemlig Kong Aſtyages, forſtilte ſig ligesom
det

cessore. Ed all'uno, ed all'altro riuscì così felicemente il disegno, che non mancava ormai che lo stabilimento del giorno e del luogo, ad Arpago per opprimere il Tiranno coll'acclamazione del verò Ciro, ad Astiage per aver nelle sue forze il troppo credulo Impostore. col mezzo d'un fraudolento invito. Era costume de' Re di Media il celebrar ogni anno su confini del Regno (dov' erano appunto le campagne di Mitridate) un solenne sacrificio a Diana. Il giorno ed il luogo di tal sacrificio (che saran quelli dell'azione che si rappresenta) parvero opportuni ad entrambi all'esecuzione de' loro disegni. Ivi per vari accidenti ucciso il finto Ciro, scoperto, ed acclamato il vero, si vide Astiage assai vicino a perdere il Regno, e la vita: ma difeso dal generoso nipote pieno di rimorso, e di tenerezza depone su la fronte di lui il diadema reale, e lo conforta su 'l pro-

det fortred ham, at han saaledes havde
øvet sin Grumhed imod Cyrus, loed
som han bar en inderlig Rierlighed til
ham, som han var begierlig efter at see
ham igien, og som han havde i Sinde
at afstaae Regieringen til ham. Baade
den ene og den anden lykkedes saa vel i
sit Forsæt, at der intet fattedes andet
end at bestemme Dagen og Stædet, for
Arpago til at undertrykke Tyrannen og
til at udraabe den rette Cyrus til Kon-
ge, for Astyages at faae den alt for let-
troende Bedragere i sin Magt, ved at
indkalde ham paa en underfundig Maa-
de. Kongerne i Medien havde for Skik
at celebrere hvert Aar en høntiidelig
Ofring Diana til Gæde, paa de yderste
Grændser af Riget, (hvor Mithridatis
Hyrdes-Hytter stode) Dagen og Stæ-
det til ilig Ofring (som bliver Actionen
her at opføre) syntes ret beleilige for
begge Parterne til at fuldføre deres Hen-
sigter. Efter adskillige Hendelser seer
man her, efter at den opdigtede Cyrus
er ombragt og den rette er bleven opda-
get og udraabt til Konge, at Astyages
er nær ved at miste Regieringen og
Livet; Men den ædelmodige Daatter-
Søn

proprio esempio a non abusarne, come
egli ne avea abusato.

Erod. Clio Lib. I. Giust. Lib. I. Ctesi.
Hist. excerpt. Val. Max. Lib. I, cap.
7. &c.

*L' azione si rappresenta in una campa-
gna su confini della Media.*

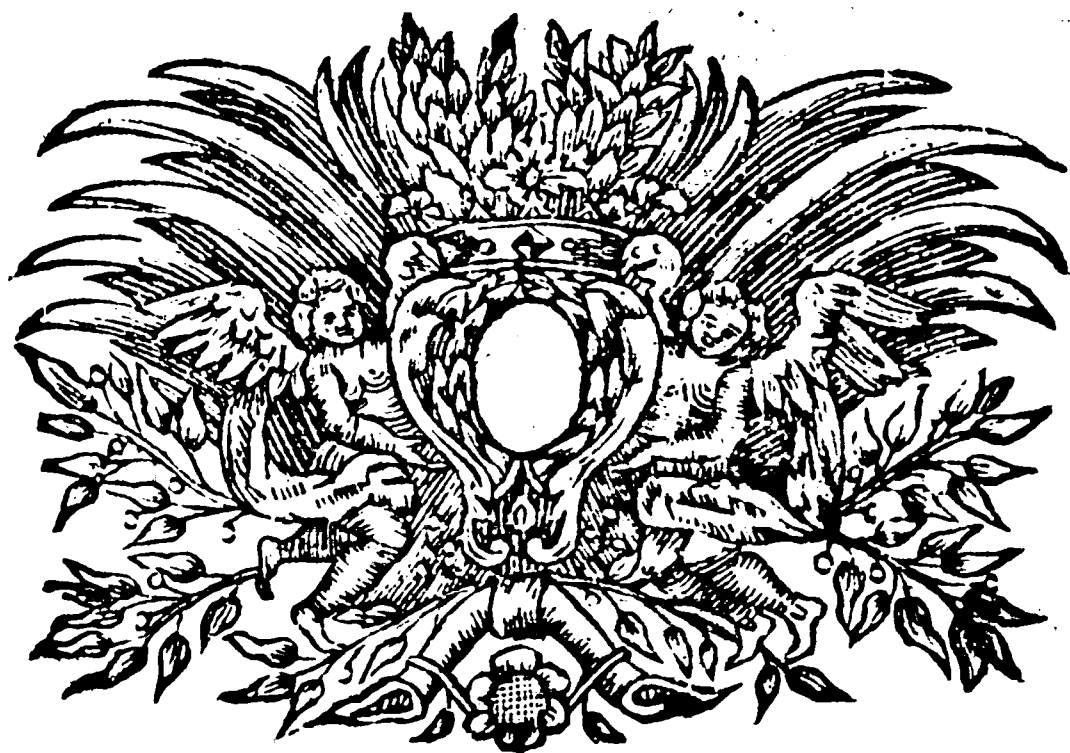

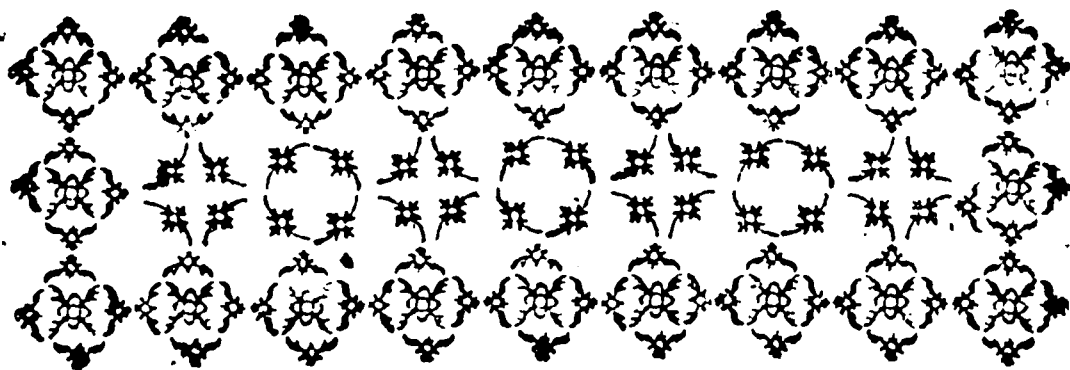
ATTO

ne
fi.
p.
Søn tager ham i Forsvar, og meget bevægelig og færdig påsætter ham den Kongl. Crone, bestyrkende ham med sit eget Exempel ikke at misbruge den Kongelige Værdighed, som han tilforne havde misbrugt den.

a-
Herod. Clio Lib. I. Just. lib. I. Ctesiph. Hist. excerpt. Val. Max. lib. I. Cap. 7. &c.

Skuepladsen forestilles paa en aaben Mark, ved Grændserne af Neden.

ATTO PRIMO.

SCENA PRIMA.

Campagna su i confini della Media sparsa di pochi alberi, ma tutta ingombrata di numerose tende per comodo di Astiage ; da un lato gran Padiglione aperto , dall' altro Stèccati per le guardie reali.

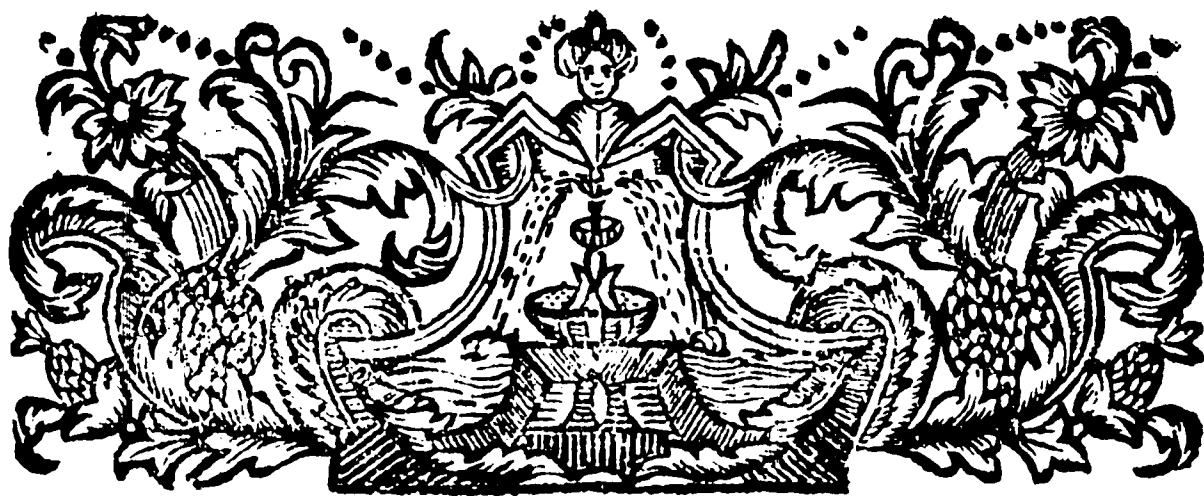
Mandane seduta , ed Arpalice.

Mand. **M**a di: non è quel bosco
Della Media il confine?

Arpal. E quello

Mand. Il loco

Questo

Første Act.

Første Scene.

En Mark paa Grændserne af Meden med nogle faa Træer hist og her; Men overalt besat med en heel Hoben Telter for Astyagis Hof-Stat; Paa den eene Side et stort aaben Telt, og paa den anden Side en indhegnet Plads for den Kongel. Liv-Bagt.

Mandane stiddende, og Arpalice.

Mand. Men siig mig engang: Er denne Skov ikke Grændse = Skiellet af Meden?

Arpal. Jo den er.

Mand. Det er jo til dette Stæd Astyages kommer

Questo non è, dove alla Dea tri
forme

Ogni anno Astiage ad immo-
lar ritorna

Le vittime votive?

Arpal. Appunto.

Mand. E scelto

Questo dì, questo loco

Non fù dal genitore al primo
incontro

Del ritrovato Ciro?

Arpal. E ben! Per questo
Che mi vuoi dir?

Mand. Che voglio dirti! e dove
Questo Ciro si asconde
Che fa? Perché non viene?

Arpal. Eh Principessa,
L' ore corron più lente
Che 'l materno desio.

Mand. Ah non sei Madre,
Perciò - - - Ma non è quello
Arpago il Padre tuo? Sì. Forse
ei viene
Arpago - -

SCENA

ri mer hvert Aar, for at bringe Gudinden
 O- Diana de sædvanlige Slagt-Oftrin-
 ger?

Arpal. Ja vist.

no Mand. Og min Fader har jo sat den igien-
 fundne Cyrus Stevne^t at møde her
 første gang, paa denne Dag og paa
 dette Stæd?

Arpal. Nu vel! Hvad vil du sige dermed?

Mand. Hvad jeg vil sige dig! Og hvor monn'
 dog denne Cyrus opholde sig? Hvad
 mon han tage sig for, og hvorforre kom-
 mer han ikke?

Arpal. En Princesse, Tinnerne gaaer meere
 langsom end din moderlige Længsel.

no Mand. Ach! du er ingen Moder, derfor = = =
 Men er dette ikke Arpago din Fader?
 orse Jo.
 Maaskee han kommer. Arpago =

SCENA II.

Arpago , e Detti.

Arpal. **P**rincipeffa,
E' giunto il figlio tuo.

Mand. Dov' è?

Arpag. Non oſa paſſar del Regno ol-
tre il confin,
Sin tanto che 'l Re non vien;
Queſta è la legge.

Mand. Andiamo,
Andiamo a lui.

Arpag. Ferma Mandane. Il Padre
Vuol eſſer teco al grande, in-
contro.

Mand. E 'l Padre
Quando verrà?

Arpag. Già incamminoffi.

Mand. Almeno,
Arpago, và, ritrova Ciro - -

Arpag. Io deggio
Qui rimaner, fin che 'l Re
venga.

Mand. Amica

Arpa-

Anden Scene.

Arpago, og de forrige.

Arpag. Princesse, din Søn er allerede ankommen.

Mand. Hvor er han?

Arpag. Han tør ikke betræde Grændserne af Riget, forend Kongen er kommen; Saaledes er det befalet.

Mand. Kom, og lad os gaae hen til ham.

Arpag. Bliv her, Mandane. Din Fader vil selv være med dig ved dette store Møde.

Mand. Og naar vil min Fader endelig komme?

Arpag. Han er allerede undervejs.

Mand. Arpago, gik du i det ringeste hen, leed Cyrus op. : : :

Arpag. Jeg maa blive her, indtil Kongen kommer.

Mand. Kiære Arpalice, dersom du er min Ven, da gik du. (o mig Lyksalige!) Han maa

Arpalice, se m'ami,
Và tu. (felice me!) Presso a quel
bosco

Egli farà.

Arpal. Volo a servirti.

(*volendo partire.*)

Mand. Ascolta: i suoi
Casi domanda, i miei gli narra,
e digli,

Ch' egli è - - ch' io sono - -
Oh Dei!

Digli quel che non dico, è dir
vorrei.

Arpal. Basta così: già ti spiegasti ap-
pieno,
E dicendomi più, diresti meno.

Risolver non osa
Confusa la mente,
Se oppressa si sente
Da tanto stupor.

Delira dubbiosa,
Incerta vaneggia
Ogni alma che ondeggia
Frà moti del cor.

Risolver &c.

SCENA

maa være her i Nærværelsen ved Sko-
ben.

Arpal. Jeg vil da skynde mig derhen, for at
tiene dig.

(Hun vil gaae bort.)

Mand. Hør: Spørg ham ud om hans Skieb-
ne, fortæl ham min, og sig ham,
at han er " " " at jeg er " " " ach
Himmel! sig ham det, jeg tier med og
ellers ville sige.

Arpal. Alt nok: Du har allerede forklaret dig
fuldstændig, og du kunde ikke sige mig
meere, end du har sagt.

Mit forvirrede Sind
Lor ikke beslutte noget vist,
Nu det er nedslaget,
Al saa stor en Forstrækkelse.

Enhver Tanke, som opkommer
I mit bevægede Hierte,
Er forvirret og tvivlraadig,
Uvis og forrykt.

Mit forvirrede ic.

SCENA III.

Mandane , ed Arpago.

Mand. **E**d Astiage non viene! Ar-
pago, io vado
Ad affrettarlo. Ah fosse
Il mio sposo presente. Oh Dio,
qual pena
Sarà per lui nel doloroso esi-
glio,
Saper trovato il figlio,
Non poterlo veder! Tutte fi-
guro
Le smanie sue, gli stò nel cor.

Arpag. Mandane,
Odi: taci il segreto, e ti con-
sola,
Cambise oggi vedrai.

Mand. Cambise! E come?

Arpag. Di più non posso dirti.

Mand. Ah mi lusinghi,
Arpago

Arpag. Nò: su la mia fè riposa;
Credi, che 'l labbro mio men-
tir non osa, Non

Tredie Scene.

Mandane og Arpago.

Ar- Mand. Og Alstyages kommer endnu ikke! Ar-
pago, jeg gaaer for at skynde paa
ham. Ach! var min Gemahl nu her
io, tilstæde. Ach Himmel! hvilken Pine
maa det ikke være for ham i hans
fi- Fummer = sulde Landflygtighed, at
fornemme hans Søn er kommen til-
stæde igien, og at han ikke kand faae
ham at see. Jeg forestiller mig ald-
fi- den Uro og Længsel, der maa ligge
ham om Hjertet.

Ar- Arpag. Hør Mandane: Tie stille med den
n- Hemmelighed, jeg vil betro dig, og
gib dig tilfreds, du skal faae Cam-
byses at see i Dag.

Mand. Cambyses! og hvorledes dette?

Arpag. Jeg kand ikke sige dig meere.

Mand. Ach Arpago! du smigrer mig i et falsk
Haab.

Arpag. Nej, jeg gjør ikke: Du maa vist byg-
ge paa min Troe og Love; Du kand
forla-

SCENA III.

Mandane , ed Arpago.

Mand. **E**d Astiage non viene! Ar-
pago, io vado
Ad affrettarlo. Ah fosse
Il mio sposo presente. Oh Dio,
qual pena
Sarà per lui nel doloroso esi-
glio,
Saper trovato il figlio,
Non poterlo veder! Tutte fi-
guro
Le smanie sue, gli stò nel cor.

Arpag. Mandane,
Odi: taci il segreto, e ti con-
sola,
Cambise oggi vedrai.

Mand. Cambise! E come?

Arpag. Di più non posso dirti.

Mand. Ah mi lusinghi,
Arpago

Arpag. Nò: su la mia fè riposa;
Credi, che 'l labbro mio men-
tir non osa, Non

Tredie Scene.

Mandane og Arpago.

ir- Mand. Og Alstyages kommer endnu ikke! Ar-
pago, jeg gaaer for at skynde paa
io, ham. Ach! var min Gemahl nu her
fi- tilstæde. Ach Himmel! hvilken Pine
fi- maa det ikke være for ham i hans
kummer = fulde Landflygtighed, at
fornemme hans Søn er kommen til-
stæde igien, og at han ikke kand faae
ham at see. Jeg forestiller mig ald-
den Uro og Længsel, der maa ligge
ham om Hjertet.

ir- Arpag. Hør Mandane: Tie stille med den
n- Hemmelighed, jeg vil betroë dig, og
gib dia tilfreds, du skal faae Cam-
byses at see i Dag.

Mand. Cambyses! og hvorledes dette?

Arpag. Jeg kand ikke sige dig meere.

Mand. Ach Arpago! du smigrer mig i et falsk
Haab.

n- Arpag. Nej, jeg gjør ikke: Du maa vist byg-
ge paa min Troe og Love; Du kand
forla-

Non fò dirti il mio contento:
 Si confonde il pensier mio,
 Frà quei teneri ch' io sento
 Dolci moti del mio cor.

Mille affetti uniti insieme
 Fanno a gara in questo petto:
 V' è la gioja, v' è la speme,
 V' è il rispetto, e v' è l'amor.
 Non &c.

SCENA IV.

Mandane sola.

Vedrò lo sposo,
 L' unico il primo oggetto
 Del tenero amor mio! che già
 tre lustri
 Piansi in vano, e chiamai.
 Numi eterni!
 Che impetuoso è questo
 Torrente di contenti! O figlio!
 O sposo!
 Oh me felice. Io sono
 Fuor di me stessa; e nel con-
 tento estremo Per

forlade dig til, at min Mund aldrig
understaar sig at sige Usandheder.

Jeg fand ikke ud'ige dig min
Fornøelse:

Mine Tanter bliver gandske for-
virrede,

Bed de søde og sømme Bevæ-
gelses,

Jeg føler i mit Hierte.

Tusinde foreenede affecter tillige
Strider med hinanden i dette
Bryst:

Jeg føler Glæde og Haab,
Verbødighed og Kiærlighed.
Jeg fand ic.

Fjerde Scene.

Mandane allene.

Saa skal jeg da faae min Gjemahl i
sien at see, den jeg har opofret
min eeneste og første Kiærlighed! som
jeg allerede har begravet og raabt paa
i femten Aar. Himmelske Guder!
Hvilken hæftig stor og usigelig Glæde
er ikke denne! Ach Søn! Ach Ge-
mahl! Ach mig Lyksalige. Jeg er u-
den

Per' soverchio piacer lagrimo,
e tremo.

Par che di giubilo
L' alma deliri;
Par che mi manchino
Quasi i respiri,
Che fuor del petto
Mi balzi il cor.

Quanto è più facile
Che un gran diletto
Giunga ad uccidere,
Che un gran dolor,

Par &c.

SCENA V.

Parte interna della Capanna di Mitridate con porta in faccia, che unicamente v' introduce.

Ciro, e Mitridate.

Ciro.

Come; Io son *Ciro*? E quanti
Ciri vi son? Già sul con-
fin del Regno

Sai

den for mig selv; og i den yderste Fornoyelse græder jeg bitterligen og skæbber tillige.

Min Siæl synes ligesom
 At rase af Glæde,
 Det lader ligesom
 Jeg neppe fand drage min
 Vande,
 Og som mit Hierte ville hoppe
 Ud af mit Bryst.
 Hvor let fand ikke
 En stor Glæde
 Eller en stor Sorrig
 Dræbe et Menniske.
 Min Siæl ic.

Femte Scene.

Den inderste Deel af Mithridatis Hvrde-Hytte med en Dør paa, som er den eneste Indgang.

Cyrus og Mithridates.

Cyrus. **H**vorledes? Jeg er Cyrus, siger du:
 Og hvor mange Cyri er der da?
 Du veed dog vel, at een Cyrus er al-
 lerede

Sai pur che un 'Ciro è giunto.
Il Rè non venne
Per incontrarlo?

Mitr. Il Rè s' inganna. E' quello
Un finto 'Ciro. Il ver tu sei.
Al tramontar del sole
Sarai palese al mondo: abbrac-
cierai.

La Madre, il Genitor. Questi
fra poco
Verrà; l' altra già venne.

Ciro. E' forse quella
Che mi parve sì bella, or or che
quindi
Frettolosa passò.

Mitr. Nò; fù la figlia
D' Arpago.

Ciro. Addio. *(vuol partire.)*

Mitr. Dove?

Ciro. A cercar la Madre.

Mitr. Ah senti. E quando
Comincerai cotesti
Impeti giovanili
A frenar una volta: fai ch' ogni
Impresa
S' incomincia dal Ciel? Va pri-
ma al Tempio
L' assistenza de' Numi De-

Iereede ankommen paa Grændserne af Riget. Er ikke Kongen kommen for at gaae ham i Møde?

Mithr. Kongen bedrager sig i Tanterne. Denne er en falsk og opdigted Cyrus. Men du er den rette. Ved Solens Nedgang skal du blive aabenbaret for Verden: Og da skal du omfavne din Moder og Fader. Denne vil komme her inden en kort Tid; Hiin er alt kommen.

Cyrus. Maaskee det var hende, som forekom mig saa deylig, nu nyelig, da hun gik her forbie i en Hast.

Mithr. Nej; Det var Arpago hans Dotter.

Cyrus. Far vel.

(Han vil gaae bort.)

Mithr. Hvor hen?

Cyrus. At lede min Moder op.

Mithr. Lybør: Naar vil du engang begynde at styre denne din Ungdoms Hidsighed? Veed du ikke, at man maa tage Himmelen med sig i alt hvad man slaaer paa? Gik først hen i Templen, anhold andægtig hos Guderne om Hielp, og styr herefter dine Bevægelser meere fornuftigen. Ach!

E

hvor

Devoto implora, e in avvenir
più saggio

Regola i moti - - - Ah come
parlo. All' uso

Di tanti anni, o Signor, questa
perdona

Paterna libertà. Sò che favella
Cambiar teco degg'io. Rigi-
do Padre

Nò, non riprendo un figlio:
Servo fedele, il mio Signor con-
figlio!

Ciro. Padre mio, caro Padre, è vero,
è vero;

Ah mai, mai più non dir,
Che 'l figlio tuo non sono;
E' troppo caro a questo prezzo
il trono.

Ognor tu fosti il mio

Tenero Padre amante;

Essere il tuo vogl'io

Tenero figlio ognor.

hvorledes er det , jeg taler? Tilgiv
mig , Herre , denne faderlige Friehed,
som jeg i saa mange Aar har betient mig
af. Jeg veed at jeg bør forandre min
Tale til dig. Jeg er ingen stræng Fa-
der , ach ney ! jeg straffer ikke en Søn;
Jeg er min Herres troe Tienere, og be-
der om Forladelse.

Cyrus. Min Fader , fiære Fader , er det sandt,
er det sandt? ach ney ! siig aldrig det
te meere , at jeg ikke skulde være din
Søn; Det er alt for dyre at købe en
Krone.

Du har altid været

Min elskelige fiære Fader;

Og jeg vil stedse forblive

Din elskeligste Søn.

E in faccia al mondo intero
 Rispetterò regnante
 Quel venerato impero,
 Che rispettai Pastor.

Ognor &c.

SCENA VI.

*Mitridate , e poi Cambise in abito di
 Pastore.*

Mitr. Chi potrebbe a que' detti
 Trattenerfi dal pianto ?

Camb. Il Ciel ti sia
 Fausto, o Pastor.

(Guardando intorno.)

Mitr. Te pur secondi. (Oh Dei!
 Non è nuovo quel volto agl'
 occhi miei.)

Camb. Se gli ospitali numi
 Si veneran fra voi, mostrami, a-
 mico ,
 Del sagrizio il loco. Anch' io
 straniero

Vengo

Til Trods for heele Verden
 Vil jeg endog, som Konge,
 Adlyde de ærværdige Befalinger,
 Hvilke jeg, som Hyrde, har været underkast.

Du har ic.

Siette Scene.

Mithridates, og derefter Cambyses
 i Hyrdes Dragt.

Mithr. Hvem kunde vel bære sig for Graad
 ved slige Ord?

Camb. Himlen være dig naadig, Hyrde.
 (I det han seer sig om.)

Mithr. Dig deilige. (Ach Himmel! Dette
 Ansigt er mig ikke ubekendt.)

Camb. Dersom I bærer nogen Rærlighed for
 Fremmede her i Landet, da vilis mig,
 min Ven, det Stæd, hvor man of-
 rer.

Vengo la pompa ad amirarne.

Mitr. Io steso colà ti scorgerò. (Nò,
non m'inganno;

Egli é Cambise.)

(guardandolo attentamente.)

Camb. (Ed Arpago non trovo!)

Mitr. (Sucopraffi a lui - - -) ma
chi vien mai?

Camb. Son quelli i reali custodi?

Mitr. Anzi il Re stesso.

Camb. Astiage? *(Sorpreso.)*

Mitr. Sì.

Camb. Lascia ch'io parta.

Mitr. E' troppo già presso. Frà quei
rami

Colà raccolti in fascio

Celati.

Camb. O fiero incontro.

(si nasconde.)

SCENA VII.

Astiage, Mitridate, Cambise in disparte.

Astiag. **A**lcun non osi qui penetrar,
Custodi.

(Chiudendo la porta.)

Mitr.

frer. Jeg kommer her ogsaa som en
Fremmed at beskue denne Pragt.

Mithr. Jeg skal selv ledsage dig derhen. (Men
jeg bedrager mig ikke selv i mine Tan-
ker: Det er Cambyses.)

(Ved det han seer nøye paa ham.)

Camb. (Jeg finder ikke Arpago her!)

Mithr. (Man faaer vel aabenbare ham : : :)
Men hvem mon dette være, som kom-
mer hiffet?

Camb. Det er maaskee den Kongl. Liv-Vagt.

Mithr. Ja det, som meere er, Kongen selv.

Camb. Aftuyages? (Forfækket.)

Mithr. Ja.

Camb. Lad mig da gaae bort af Bøien.

Mithr. Han er allerede for nær paa os. Skjul
dig hiffet under dette Knippe Greene.

Camb. O uheldig Møde.

(Han skjuler sig.)

Syvende Scene.

Aftuyages, Mithridates, og Camby-
ses assides.

Aftuyag. Bægtene, lad ingen understaae sig,
at komme her ind.

(I det han lukker Døren.)

E 4

Mithr.

Mitr. (Ah che vien l' inumano;
O già vide Cambise, o fà l' ar-
cano)

Astiag. Chi è teco?

(*guardando intorno.*)

Mitr. Alcun non v' è. (*tremo.*)

Astiag. Ricerca con più cura ogni parte.
(*và a sedere.*)

Mitr. (Il vostro ajuto,
Santi Numi, vi chiedo)
(*finge cercare.*)

Camb. (Io son perduto.)

Mitr. Siam soli. (*tornando al Rè.*)

Astiag. Or dì: Serbi memoria ancora
De' benefici miei?

Mitr. Tutto rammento.

Astiag. Questa corona in fronte
Softenermi tu puoi. Stà quel
ch' io cerco
Nelle tue mani. Ad onta mia
Serbato
Ciro tu il fai - - -

Mitr. (Misero me!)

Astiag. Nò, non smarirti. E' il colpo.
Facil più, che non credi. A
falso invito

Ciro

Mithr. (Ach! der kommer dette U-Menneske;
Enten har han seet Cambyses, eller og
han veed Hemmeligheden.)

Astyag. Hvem er hos dig?

(Seende sig omkring.)

Mithr. Her er slet ingen. (Jeg skælver.)

Astyag. See nøye til allevegne.

(Han sætter sig.)

Mithr. (Hellige Guder! Jeg anraaber eder
om Hielp.)

(Han lader som han leder.)

Camb. (Jeg er om en Hals.)

Mithr. Vi ere her allene. (I det han kom-
mer tilbage til Kongen.)

Astyag. Siig mig nu engang: Erindrer du end-
nu hvad Belgierninger jeg har beviist
dig?

Mithr. Ja, jeg erindrer det altsammen.

Astyag. Du fandt hielp til at beholde den
ne Krone paa mit Hoved. Det som
jeg leder efter, er i dine Hænder. Du
veed at Cyrus er bleven i Live til min
Fortræd. . . .

Mithr. (Jeg Ulyksalige!)

Astyag. Men, men, bliv ikke forbauset. Sa-
gen er lettere, end du tænker. Cyrus
har fæstet Trøe til min falske Indby-
delse:

Ciro credè : già sul confin del
Regno

Con pochi Sciti è giunto ; e l'ora
attende

Al venir stabilita.

Mitr. (Parla del finto *Ciro*. Io torno
in vita.)

Astiag. E ben?

Mitr. (Per affrettar che parta
Tutto a lui si prometta.) Ad ub-
bidirti,

Mio Rè son pronto.

Camb. (Ah scellerato.)

Mitr. Oltre il mio figlio
Uopo d' altri non ò.

Astiag. Questo tuo figlio
Bramo veder.

Mitr. Alle Reali

Tende, Signor, te 'l condurrò.

Astiag. Nò : voglio

Qui parlar seco. A me lo guida.

Mitr. Altrove me - - -

Astiag. Non più. Vanne ubidisci.

(*sostenuto.*)

Mitr. Oh Dio,

In quel rischio è *Cambise*, e *Ci-*
ro, ed' io. Im-

delse: Han er allerede med nogle faa Schytier ankommen paa Grændserne af Riget; og venter paa, at Timen maa blive bestemt for ham at komme frem.

Mithr. (Han taler om den falske Cyrus. Jeg faaer til Live igien.)

Astyag. Nu vel da.

Mithr. (For at faae ham des hastigere til at gaae igien, maa jeg love ham alt hvad han forlanger.) Jeg er redebon at adlyde min Konge.

Camb. (Uch den Vanartige.)

Mithr. Jeg har ikke fornøden at have nogen anden med mig, end min Søn.

Astyag. Denne din Søn gad jeg nok seet.

Mithr. Jeg vil, min Herre, bringe ham hen i den Kongel. Leyr.

Astyag. Nej: Jeg vil tale med ham her. For ham hid til mig.

Mithr. Paa et andet Stød kunde . . .

Astyag. Tal ikke meere. Gaa, og gier, som jeg befaler.

(Zeldende sig op til Stød.)

Mithr. Uch Himmel! hvilken Fare stikker Cambyses, Cyrus og jeg nu ikke i.

Den

Impallidisce in campo;
 Anche il guerrier feroce,
 A quella prima voce
 Che all' armi lo destò.

D' ardiè non è difetto ,
 Un resto è di timore ,
 Che nel fuggir del petto
 Su 'l volto si fermò.

Impallidisce &c.

SCENA VIII.

Astiage , e Cambise in disparte.

Astiag. **N**on sò s' io deggia
 Alla speme del colpo, o
 alla stanchezza
 Delle vegliate notti
 Quel soave Languor , che per
 le venè
 Dolcemente mi serpe. Ah forse
 a questo
 Umil tetto lo deggio, in cui non
 fanno
 Entrar le abitabrici.
 D' ogni foglioreal cure infelici.
 Sciolta

Den mandige Krigs-Mand
 Skifter endog Farve i Feldten,
 Det første han hører Fiendens
 Røst,

Som kalder ham til Striden.

Det er ingen Mangel paa Mod,
 Men en Levning af Frygt,
 Som flyr bort af Hjertet,
 Og sætter sig i Ansigtet.

Den mandige ic.

Ottende Scene.

Astyages, og Cambyses assides.

Astyag. Jeg veed ikke om det er Haabet om
 Udfaldet paa min Hevn, eller den
 Besværlighed, jeg har udstaaet udi de
 mange vaagne Nætter, som jeg har
 haft, der forvolder mig den søde Mats-
 hed, som saa sagte giennemløber alle
 mine Aarer. Og maaskee det kom-
 mer deraf, at jeg er her i denne ringe
 Hytte, hvor de ulægsomme Bekymrin-
 ger, som følger den Kongel. Stol, ik-
 ke kan indfinde sig.

Nu

Sciolto dal suo timor
 Par che non senta il cor
 L' usato affanno.

Languidi gli occhi miei - - -
(S' addormenta.)

Camb. Che veggo, amici Dei! Dorme
 il tiranno! *(esce.)*

Vindici Numi,
 Quel sonno è un opra vostra. Il
 sangue indegno
 Da me volete: io vi ubbidisco.
 Ah mori.

SCENA IX.

Mandane. e Detti.

Mand. Ah traditor, che fai?

Astiag. Oh Dei, *(destandosi.)*
 Dove son! chi mi desta? E tu
 chi sei?

Camb. Io son - - venni - -

Mand. L' iniquo
 Con quel ferro volea - -

Camb. Ma Principessa
 Meglio guardami in volto.

Mand

Nu jeg er frie for al Frygt,
 Synes mit Hjerter ikke at føle
 De sædvanlige Bekymringer.
 Mine trætte Dyne. . . .

(Han falder i Søvn.)

Camb. Hvad seer jeg, naadige Guder! Ty-
 rannen sover! (Han kommer frem.)
 Retfærdige Guder, denne Søvn er
 eders Gierning! Jeg fordrer dette us-
 værdige Blod af mig: Jeg adlyder e-
 ders Befaling. Du maa doe..

Niende Scene.

Mandane, og de forrige.

Mand. Forræder, hvad bestiller du?

Afstyag. Ach Himmel! (Han vaagner.)
 Hvor er jeg? Hvem er det som vækker
 mig? Og who er du?

Camb. Jeg er . . . Jeg kom . . .

Mand. Den Uforfæmmede vilde med dette
 Sværd = = = .

Camb. Men Princesse, see mig bedre op un-
 der Dynene.

Mand.

Mand. Oh scellerato - - -

Misera me! (*lo riconosce.*)

Astiag. Perchè divien la figlia
Così pallida, e smorta?

Mand. (*Cambise. Oime lo sposo mio!
son morta.*)

Astiag. Ah traditor, ti riconosco. In
queste

Menzognere divise

Non sei tu - - -

Camb. Sì, Tiranno, io son Cambise.

Mand. (*Sconsigliata! Ah che feci.*)

Astiag. Custodi, olà, della Città vicina
Nel carcere più orrendo
Strafcinate l' infido.

Camb. Del tuo furor mi rido.

Mand. Numi, che far degg' io?

Ah Padre - - - ah sposo - - -

Camb. Addio Mandane, addio.

Non piangete, amati rai,
No 'l richiede il morir mio:
Lo sapete, io sol bramai
Rivedervi, e poi morir.

E tu

Mand. O du ugudelige Krop . . . Ach
mig Ulykksalige!

(Hun kiender ham igien.)

Astyag. Hvorfore bliver min Daatter saa bleeg
og tungsindig?

Mand. (Cambyses. Ach Gud bedre mig, mit
Gemahl! Jeg er dødsens.)

Astyag. O Forræder! jeg kiender dig. Er du
ikke i denne forstilte Klæde-Dragt . . .

Camb. Jo, Tyran, jeg er Cambyses.

Mand. (Ach! hvad har jeg Wildfarende
gjort?)

Astyag. Holla, Daatter, flæber af med denne
Utrøe til det fæleste Fængsel i nærmeste
Stad.

Camb. Jeg leer kun af din Hidsighed.

Mand. Himmel! hvad skal jeg gøre? Ach Far
der . . . ach Gemahl . . .

Camb. Far vel, Mandane, far vel.

Græder ikke, kiære Dyr,

Det gielder ikke min Død:

J maa vide, at jeg har eeneste
forlangt

At see eder igien, og siden at døe.

E tu resta ognor dubbioso,
Crudo Re, senza riposo
Le tue furie alimentando
Fabbricando il tuo martir.

Non &c.

SCENA X.

Mandane, ed Astiag.

Mand. Signor - - -

Astiag. Quelle minacce,
Mandane, udisti? Ah s' io sa-
peffi almeno - -
Il sapresti tu mai? Parla. O
congiuri

Tu' ancor co' miei Nemici?

Mand. Io! come! E puoi
Temere (oh Dei!) ch' io pur
ti brami oppresso.

Arpag. Chi sa? Temo d'ogn' un, temo
me stesso.

Frà

Og du grumme Konge
 Forbliver altid tvivlraadig,
 Og forvolder dig selv din Mar-
 ter,

Bed u-afladeligen at føde dine
 Raserier.

Græder ikke ic.

Tiende Scene.

Mandane og Aftyages.

Mand. Herre . . .

Aftyag. Mandane, har du hørt disse Trusler?
 Alch dersom jeg i det ringeste vidste . . .
 Vidste du vel? Tael. Eller forsværer
 du dig mod mig tillige med mine Fiender?

Mand. Jeg? Hvorledes? Og fand du vel
 frygte (ach Himmel!) Alt jeg dog skul-
 le forlange din Undergang.

Aftyag. Hvem fand vide det? jeg frygter for
 enhver; jeg troer mig ikke selv.

Frà mille furori,
 Che calma non anno,
 Frà mille timori,
 Che intorno mi stanno,
 Accender mi sento,
 Mi sento gelar.

In quei che lusingo,
 Mi fingo i rubelli:
 E tremo di quelli,
 Che faccio tremar.

Frà &c.

SCENA XI.

Mandane, e poi Ciro fuggendo.

Mand. O Padre! O sposo! O me do-
 lente! E come - - -

Ciro. Bella Ninfa - - pieta,

Mand. Che vuoi

Ciro. Difesa

All' innocenza mia, Fuggo
 dall' ira
 De' Custodi reali.

Mand.

Blandt tusinde Ulykker,
 Som ingen Noe fører med sig,
 Og blandt tusinde Frygter,
 Som svæver omkring mig,
 Fornemmer jeg mit Blod
 At blive baade hidsig og kold.

Jeg forestiller mig Rebellere
 Blandt dem, som jeg smigrer:
 Og skælver for dem,
 Som maatte skælve for mig.
 Blandt ic.

Ellevte Scene.

Mandane, og derefter Cyrus,
 som flygter.

Mand. **D** Fader! Gemahl. O mig bedrø-
 vede Stakkel! og hvorledes . . .

Cyrus. Smukke Nymphe, hav Medlidenhed.

Mand. Hvad forlanger du?

Cyrus. Forsvar for min Uskyldighed, Jeg
 flygter for ikke at falde i de Kongelige
 Vagters Hænder.

Mand. E 'l tuo delitto
Qual' è?

Ciro. Mentre poc' anzi
Solo al tempio n' andava, udj
la selva
Di strida femminili
Dal più folto suonar: mi volsi,
e vidi
Due Masnadieri, una leggiadra
Ninfa
Presà rapir. L' atto villano, il
volto
Non ignoto al mio cor destom-
mi in seno
Sdegno, e pietà, Corro gri-
dando, e 'l dardo
Vibro contro i rapaci. Al col-
po, al grido
Un ferito di lor, timidi entram-
bi
Lascian la preda: ella sen fug-
ge, ed io
Seguitarla volea, quando im-
portuno
Uom di giovane età, d'atroce
aspetto,

Cinto

Mand. Hvad er da din Forseelse?

Cyrus. Da jeg for kort Tid siden gik alleene
 hen i Templen, hørte jeg en Lyd af et
 Fruentimmer-Raab, i det Tylke af
 Skoven: Jeg begav mig derhen, og
 saa to Straten-Rovere at plyndre en
 yndig Nymphe, som de havde faaet
 fat paa. Denne slemme Gierning og
 Ansigtet, som syntes at være mit Hjer-
 te bekendt, opvakte baade Bredde og
 Medlidenhed hos mig. Jeg løb raab-
 bende og skød en Piiil efter disse Rov-
 Fugle. Ved Skuddet og ved mit
 raab blev een af dem qvæst, og begge med
 Banghed forlode Byttet: Hun undløb
 dem, og jeg vilde følge hende efter, da
 et uforfæmmet Menneske, som saa
 ud til at være en ung Person paa en
 14 a 15 Aar, i kostbare Klæder, med

Cinto di ricche spoglie
M'attraversa il camino, e vuol
ragione

Del ferito compagno.

Due gravi fatti in fretta

Co'go, m'arretro, e incontro
a lui che viene

Scaglio il primiero, che previen
la difesa;

E a lui pur come

Senno avesse, e consiglio,

Frangè una tempia in sul con-
fin del ciglio.

Mand. Gran forte.

Ciro. Alla percossa

Scolorisce il feroce,

Dalla pendente riva

Già di cadere accenna; a un
verde ramo

Pur si ritien: ma quello

Cede al peso, e lo siegue. Ei
rovinando

Per la scozesa sponda

Balzò nel fiume, e si perdè
nell'onda.

Mand. Ed è questo il delitto - -

Ciro,

en grim Mine affkaar mig Paffen og forlangte Regenskab, fordi jeg havde gæstet hans Stalbroder. Jeg samlede mig i en Hast to store Steene, traad tilbage, og kastede den ene mod ham ret som han kom, hvilken ikke alleeneste forbød ham at gjøre Modværge; men endog fløvede hans eene Ting lige ved hans Dynebryne, ret som jeg virkelig kunde have sligt i Sinde, og sigtet eneste derefter.

Mand. Det var en betydelig Hændelse.

Cyrus. Ved dette Stød skiftede han Farve, den Grumme. Og truede allerede med at falde ned af den stejle Klint. Han vilde dog holdt sig fast ved en grøn Green; Men denne svigtede med ham, saasom han var for tung, og fulgte med ham. Han styrtede omsider ned af den stejle Strand-Kandt, og blev bortte i Vandet.

Mand. Er dette din Forseelse.

D S

Cyrus.

Ciro. Ecco la Ninfa
Cui di seguir mi frastornò quel
fiero.

SCENA XII.

Arpalice , e Detti.

Mand. **A**rpalice ed è vero - -

Arpal. Ah dunque udisti
Mandane il caso atroce.

Mand. Or l' ascoltai.

Ciro. (Numi, alla Madre mia fin or
parlai.)

Arpal. Io non , o Principessa ,
Fibra nel sen, che non mitre-
mi al solo
Pensier del tuo dolore.

Mand. E donde mai
Così presto il sapesti?

Arpal. Ah le sventure
Van su l' ali de' venti. Ammi-
ro anch' io
Come in tempo sì corto
Sia già noto ad' ogn' un , che
Ciro è morto.

Mand.

Cyrus. See der er Nymphen som denne Grumme forbindrede mig fra at følge.

Lovte Scene.

Arpalice, og de forrige.

Mand. Arpalice, er det sandt . . .

Arpal. Ach! har du alt hørt denne fæle Hændelse?

Mand. Nu hørte jeg den.

Cyrus. (Himmel, hidindtil har jeg talt med min Moder.)

Arpal. Princesse, jeg har ikke en Blods-Draabe, der jo gyser i mit Bryst, naar jeg alleneste tænker paa din Bedrøvelse.)

Mand. Men hvor har du vel saa hastig faaet dette at vide?

Arpal. En Ulykker rygtes lige saa hastig som Vinden blæser. Jeg forundrer mig ogsaa selv, at alle og enhver, saa hastig og paa saa kort en Tid, allereede veed at Cyrus er omkommet.

Mand.

Mand. Ciro!

Ciro. (Il rival forse svenai!)

Mand. Che dici?

Arpal. Che se per man d' Alceo
Perder dovevi un figlio , era
affai meglio

Non averlo trovato.

Mand. Come! Ciro è l' ucciso! Ah
scellerato!

Arpal. (No 'l sapea , m' ingannai.)

Ciro. (Dicasi. Ah nò , che di tacer
giurai.)

Mand. Perfido , e vieni - - Oh stelle!
A chiedermi difesa? In questa
guisa

D' una Madre infelice

Si deride il dolor?

I numi sono per me tiranni.

In Cielo non v' è pietà, non v' è
giustizia.

Arpal. Ah taci:

Il dolor ti seduce, Almen gli
Dei

Non irritiam.

Mand. Ridotta a questo segno'
Non temo il loro sdegno;

Non

Mand. Cyrus.

Cyrus. (Maaskee jeg har dræbt min Rival.)

Mand. Hvad siger du?

Arpal. Jeg siger, at dersom du skulde miste din Søn ved Alcei Haand, havde det været meget bedre, du aldrig havde fundet ham.

Mand. Hvorledes, er Cyrus den Zhielslagne? Ach din Skielm.

Arpal. (Jeg tog feyl; hun vidste det dog ikke.)

Cyrus. (Jeg maa sige hende. Ach nej, jeg har jo giort Fed paa at tie.)

Mand. Og du Meen Federe kommer = = = Ach Himmel! at begiære, jeg skulde tage dig i Forsvar; Saaledes beleer man en ulyksalig Moders Corrig; Guderne i Himmelen viser selv deres Tyrannie mod mig, og jeg har hverken Medlidenhed eller Retfærdighed at haabe.

Arpal. Ach tie stille: Din Corrig forleder dig. Lad os i det ringeste dog ikke opirre Guderne.

Mand. Siden det nu er kommen saa vidt med mig, frugter jeg ikke for deres Brede; Jeg begiærer ikke deres Hielp; jeg har mistet

Non bramo il loro ajuto,
Il mio figlio perdei: tutto o
perduto.

Rendimi il figlio mio:
Ah mi si spezza il cor :
Non son più Madre, oh Dio,
Non ò più figlio.

Qual barbaro farà,
Che a tanto mio dolor
Non bagni per pietà
Di pianto il ciglio.

Rendimi &c.

SCENA XIII.

Arpalice , e Ciro.

Ciro. **A**rpalice , consola
Quella Madre dolente.

Arpal. O' troppo io stessa
Di conforto bisogno, e di con-
figlio.

Ciro. E che mai si t' affligge?

Arpal.

mistet min Søn; jeg har forloret alting.

Skaf mig min Søn igien:
Ach man sønderlider mit
Hierte.

Jeg er ikke Moder længere, ach
Himmel!

Jeg har ingen Søn meere.

Hvem skulle vel være saa haard,
At han jo, af Medlidenhed,
Maatte væde sine Dyne med
Graad,

Bed at ansee min store Sorg.

Skaf mig ic.

Trettende Scene.

Arpalice og Cyrus.

Cyrus. Arpalice, trøst den stakkels bedrøvede Moder.

Arpal. Jeg har selv Raad og Trøst fornøden.

Cyrus. Hvad bekymrer du dig da over?

Arpal

Arpal. Il tuo periglio.

Ciro. Ah bastasse a destarti

Alcun per me tenero affetto al
core.

Arpal. Perchè Alceo, perchè mai na-
scer pastore?

Ciro. Ma se Pastor non fossi,
Nutrir potrei questa speranza
audace?

Arpal. Se non fossi pastor - - lasciarmi
in pace.

(Parte.)

Ciro. Varca il mar di sponda in sponda
Quel Nocchier, ne si sgomenta;
Ed allor che men paventa,
Sorgere vede il vento, è l' onda
Le sue vele a lacerar.

Vola il di tra fronda, e fronda
L' augellin, che canta, e geme,
Ed allor, che meno il teme
Và la piume ad invescar.

Varca &c.

Fine dell' Atto Primo.

ATTO

Arpal. Over den Fare, du stiller udi.

Cyrus. Ach, skulle samme vel være i Stand
til at opvække nogen Medlidenhed i dit
Hjerte.

Arpal. Hvorfor Alceos, hvorfor er du dog fød
en Hyrde?

Cyrus. Men i Fald jeg nu ingen Hyrde var,
torde jeg da vel føde mig i dette dristis-
ge Haab?

Arpal. I Fald jeg nu ingen Hyrde var . . .
Lad mig være i Fred.

(Hun gaaer bort.)

Cyrus. Skipperen pløyer Søen, uden
Frygt,

Fra et Land til andet;
Men naar han mindst venter
det,

Seer han Vinden og Bølgerne
rense sig,

Som sønderlider hans Seyl.

Fuglen flyver om Dagen,
Syngende og quidrende, fra et
Træ til det andet,

Og naar han mindst frynter,
Sætter han sig fast i Klimen.

Skipperen &c.

Ende paa den første Act.

E

Vinden

ATTO SECONDO

SCENA PRIMA.

Vasta pianura ingombrata dalle
ruine d' antica Città, già per
lungo tempo infelvatichite.

Mandane, Mitridate.

Mand. Ah Mitridate, ah che mai di-
ci! Alceo
Dunque è il mio Ciro?

Mitr. Oh Dio,
Più sommessò favella.

*(Guardando con timore all'
intorno.)*

Mand. Ma rassicura almeno
I dubbi miei.

Mitr. Rassicurar ti vuoi?
Dimandane il tuo cor: qual più
sincero
Testimonio à una Madre?

Mand.

Anden Act.

Første Scene.

le En stor Slette med Levningerne
af en gammel Stad, som allereede
for lang Tid siden er forvandlet
til en Udørken.

Mandanes og Mithridates.

i- Mand. Ach Mithridates, ach hvad siger du
mig vel? Saa er da Alces min
Cyrus?

Michr. O Himmel, tal dog lidt sagtere.
(Seende sig omkring med Frygt.)

Mand. Men gjør mig dog i det ringeste for-
bisset i min Tvivl.

Michr. Vil du være forbisset derpå? Spørg
dit eget Hjerte derom: Hvad Land vel
være oprigtigere Vidnesbyrd for en
Moder?

Mand. E' vero, è vero.
Or mi sovvien : quando mi
venne innanzi
La prima volta Alceo, tutto
m' intesi
Tutto il sangue in tumulto, Ah
perche tanto
Celarmi il ver?

Mitr. Così geloso arcano
Mal si fida a' trasporti
Del materno piacer.

Mand. A parte, a parte
Tutto mi spiega.

Mitr. Io veggo
Da lungi il Rè.

Mand. Col fortunato avviso
Corriamo a lui.

Mitr. Ferma. (no 'l dissi?) ah taci,
Se vuoi salvo il tuo Ciro.

Mand. Come vuoi. Ma posso
Crederti, Mitridate,
Fidarmi a te?

Mitr. Se puoi fidarti? O stelle!
Se puoi credermi? O Dei! Bel-
la mercede
Dalla grata Mandane à la mia
fede.

Mand.

Mand. Det er sandt, det er sandt. Nu erindrer jeg: Da Alceo kom mig i Møde, den første gang, fornam jeg alt mit heele Blod i Uroelighed. Ach hvorfor skjuler du Sandheden saa meget for mig?

Mithr. Saa delicat og mistænkelig en Hemmelighed er ikke sikkert at betroe til en glad Moders Nysgierrighed.

Mand. Man maa forklare mig dette Stykke viis.

Mithr. Jeg seer Kongen langt fra.

Mand. Lad os gaae ham hastig i Møde med denne lykkelige Tidende.

Mithr. Bliv her. (Sagde jeg det ikke?) Ach tie stille, om du ellers vil din Cyrus vel.

Mand. Som du vil. Men fand jeg troe dig, Mithridates, og forlade mig til dig?

Mithr. Om du fand forlade dig til mig? Ach Himmel! Om du fand troe mig? O Guder! En deylig Belønning af den taknemmelige Mandane for min Troeskab.

Mand. Non sdegnarti; a te mi fido,
Credo a te, non sono ingrata;
Ma son Madre, e sfortunata;
Compatisci il mio timor.

Và, se in te pietade à nido,
A salvarmi il figlio attendi:
La più tenera difendi
Cara parte del mio cor.

Non &c.

SCENA II.

Mitridate, poi Astiage.

Astiag.
Mitr.

Mitridate.

Signor, fosti ubbidito:
Ciro non vive più.

Astiag.

Lo fò: ti deggio,
Amico, il mio riposo. E qual
poss'io
Render degna mercede a merti
tui?

Vieni, vieni al mio seno. (odio
costui.)

Mitr.

Mand. Bliv ikke fortørnet: Jeg forla-
 der mig til dig,
 Jeg troer dig, og er ikke utak-
 nemmelig;
 Men jeg er en Moder, og der-
 til uløselig:
 Bær derfor over med min
 Frygt.
 Gaf, om Medlidenhed har no-
 gen Sted hos dig,
 Giv nye Aft paa at frelse mig
 min Søn:
 Tag ham i Forsvar:
 Den kæreſte Deel af mit Hierte.
 Bliv ikke ic.

Anden Scene.

Mithridates og derefter Aſtyages.

Aſtyag. Mithridates.

Mithr. Herre, din Befaling er eſterkommet:
 Cyrus er ikke meere i Live.

Aſtyag. Det veed jeg: Jeg har dig, min Ven,
 at takke for min Roelighed. Og hvad
 værdig Belønning ſkand jeg vel give dig
 eſter dine Fortienester? Kom, kom og
 lad mig omfavne dig. (Jeg hader ham
 dog i mit Hierte.)

Mitr. Altro premio non vuò - -

Astiag. Non trattenerti
Mitridate con me. Potrebbe
alcuno

Dubitar del segreto.

Mitr. Il figlio Alceo - - -

Astiag. Sò che vuoi dirmi: è prigionie-
ro. Io penso

A salvarlo, a premiarti.

Tutto farò per voi, Fidati, e
parti.

Senza temer d' inganni,

Và l' Uffignuol talora

Cantando in su l' aurora,

Scherzando in Libertà.

Senza &c.

SCENA III.

Astiage, e poi Arpago.

Astiag. Che oggetto tormentoso agli
occhi miei

Costui divenne! Ei fa il mio
fallo;

A tutti palesarlo potrà.

Arpag.

Mithr. Jeg forlanger ingen anden Belønning . . .

Astyag. Hold dig ikke op med mig. Der kundes ellers nogen fatte Mistanke om denne Hemmelighed.

Mithr. Min Son Alceo. . . .

Astyag. Jeg veed hvad du vil sige mig: Han er fangen. Jeg tænker at frelse ham og at belønne dig. Jeg vil gøre alting til eders Beste. Forlad dig kun dertil, og gå bort.

Nattergalen svinger undertiden
I Morgenstunden,
Uden at frygte for nogen List,
Fornøende sig i sin Friehed.

Nattergalen ic.

Tredie Scene.

Astyages, og siden Arpago.

Astyag. Hvilket pünagtig Syn er ikke denne Mithridates bleven for mine Øjne! Han veed min Skyld: Og fandt aabenbare den til alle.

Arpag. Ah Signor - - -
(*affettando affanno.*)

Arpag. Giusti Dei, che fù?
(*con spavento.*)

Arpag. Sicuro non è il sangue real.

Astiag. Che? ti conspira
Contro di me?

Arpag. Nò; ma il tuo *Ciro* estinto
Chiede vendetta.

Astiag. (Altro temei.)

Arpag. (Di tutto il misero paventa.)

SCENA IV.

Arpalice, e Detti.

Arpal. **G**ran Rè perdono.
Pietà - - -

Astiag. Di che?

Arpal. Del più crudel delitto
Che una suddita rea - -

Astiag. Come! tu ancora - - -
Parla. Che fù?

Arpag. (Torna a tremar.)

Arpal. Son io

Arpag. Ach Herre . . .
(Stillende sig bedrøvet an.)

Astyag. Ketsfærdige Guder, hvad er skeet?
(Med Forbauselse.)

Arpag. Din Kongelige Person er ikke sikker.

Astyag. Hvad? Sammenrotter man sig da
mod mig?

Arpag. Nej, men din dræbte Cyri Blod raa-
ber om Hevn.

Astyag. (Jeg frygtede for noget andet.)

Arpag. (Den Stakkel forstrækkes for alting.)

Fjerde Scene.

Arpalice, og de forrige.

Arpal. Store Konge, forlad, og hav Med-
lidenhed . . .

Astyag. Hvorefter?

Arpal. Over den grueligste Forseelse, som en
sandskyldig Underdan = = =

Astyag. Hvorledes? Du har ogsaa . . . =
Tal. Hvad er skeet?

Arpag. (Han begynder at sticke paa nye.)

Arpal. Jeg er den ulukkelige Aarsage til din
Søns Død. Altså har ingen skyld
væres

La misera cagion, che **Ciro** è
morto.

Alceo colpa non à; le sue ca-
tene

Sciogli pietoso, or che al tuo
piè sen viene.

Astiag. Dov' è?

Arpal. Vedilo.

SCENA V.

Ciro fra guardie, e Detti.

Astiag. Oh Dei!

Che nobil volto! Il por-
tamento altero

Poco s' accorda alla natia ca-
panna.

Che dici? (*ad Arpago.*)

Arpag. E' ver; ma l'apparenza inganna.

Astiag. (Parlar seco è imprudenza,
Partasi.)

Arpag. (Lode al Cielo) e ancora,
Signor, non vai? qual maravi-
glia è questa?

Perche cambj color? chi mai
t' arresta! *Astiag.*

ynkes over ham, og løs hans Bånd,
nu da han kommer for dine Fødder.

Astyag. Hvor er han?

Arpal. See, der er han.

Femte Scene.

Cyrus med Vagt omgiven,
og de forrige.

Astyag. Ach Himmel! Hvilket ædelt Masiun!
Hans høye Bæsen kommer lidet
overeens med at han skulle være fød i
en Hyrde-Hytte. Hvad siger du?
(Til Arpago.)

Arpag. Det er sandt; Men den udvortes Ans
seelse kand bedrage.

Astyag. (Det var uforsigtig om jeg talte med
ham. Jeg maa gaae bort.)

Arpag. (Himlen være lovet.) Og endnu bliver
du staaende; Hvad er dette for en For
undring? Hvorfor skifter du Farve?
Hvem holder dig vel tilbage?

Astyag

Astias. Non sò: con dolce moto
Il cor mi trema in petto:
Sento un affetto ignoto,
Che intenerir mi fa.

Come si chiami, oh Dio,
Questo soave affetto?
(Ah se non fosse mio,
Lo crederei pietà.)

Non &c.

SCENA VI.

Ciro, Arpago, ed Arpalice.

Arpag. (**P**arti: respiro.) Arpalice,
col reo,
Lasciami solo.

Arpal. Ah Genitor, tu m' ami;
Sai che Alceo mi difese, e reo
lo chiami?

Guardalo in volto, e poi,
Se tanto core avrai,
Chiamalo traditor.

Come

Arpag. Jeg veed ikke: Mit Hierte skæl-
ver

J mit Bryst, med en sød Be-
vægelse:

Jeg føler en ubekiendt Affect,
Som gier mig blødhjertet.

Hvad skal jeg kalde, ach Him-
mel!

Denne milde Affect?

(Ach dersom det ikke var hos mig
selv,

Maatte jeg ansee den som Med-
lidenhed.)

Siette Scene.

Cyrus, Arpago og Arpalice.

Arpag. (Han gik bort: Jeg faaer Lust igien.)
Arpalice, lad mig være alleene
med den Skyldige.

Arpal. Ach Fader, du elsker mig; Du veed at
Alceo tog mig i forivar, og endda kal-
der du ham skyldig?

See ham under Dynene, og
siden,

Kald ham en Forræder,
Om du har det Hierte.

Hvo

Come negli occhi tuoi,
 Bella chi vide mai
 L' immagine d' un cor?
 Guardalo &c.

SCENA VII.

Arpago, e Ciro.

Arpag. Quel pastor sia disciolto,
 E parta ogn' un.

Ciro. (Quanto la figlia è grata
 E' cauto il Genitor.)

Arpag. Posso una volta
 Parlarti in libertà. Permetti
 ormai

Che umile a' piedi tuoi - -

Ciro. Sorgi: che fai?

Arpag. Ancor compita
 L' opra non è. Su 'l tramonta-
 tar del sole

Vedrai - - - - - ma vien da lungi,
 Mandane a noi; cerca evitarla.

Ciro. Intendo.

Temi ch' io parli. Eh non te-
 mer; giurai

Hvo har vel nogentiid seet et
Hierte

Saa denlig affskildret,
Som i disse Dyne?

See ham ic.

Endende Scene.

Arpago og Cyrus.

Arpag. Løs denne Hyrde, og enhver' gaae
bort.

Cyrus. (Saa erkiendtlig Daatteren er, saa
forvarlig er Faderen.)

Arpag. Saa fand jeg da engang tale med dig
paa frie Fod. Tillad nu, at jeg yd-
mygst for dine Fodder . . .

Cyrus. Stat op: Hvad er det, du gier?

Arpag. Værket er endnu ikke fuldkomment.
Bed Solens Nedgang skal du see
. . . Men Mandane kommer langt borte
te hid til os; Søg at undgaae hende.

Cyrus. Jeg forstaaer dig. Du frygter, at jeg
skulle tale. En frygt ikke. Jeg har
foret paa, jeg ikke skal udlade mig for
hende,

Di non spiegarmi a lei, finche
permesso
Non 'sia da Mitridate, e fedel-
mente
Il giuramento offerverò.

Arpag. T' esponi,
Signor - - -

Ciro. Va: Non è nuovo
Il cimento per me.

Arpag. Deh non perdiamo
Di tanti anni il sudor. Su 'l fin
dell' opra
Tremar convien. L' effer vi-
cini al lido
Molti fà naufragar. Scema la
cura,
Quando cresce la speme;
E ogni rischio è maggior per
chi no 'l teme.

Cauto guerrier pugnando
Già vinitor si vede;
Ma non depone il brando,
Ma non si fida ancor.

Che

hende, saa længe Mithridates ikke tillader det, og jeg skal troeligen holde min Eed.

Arpag. Du sætter dig i Fare, Herre . . .

Cyrus. Gaf: Griftelse er ikke Nyt for mig.

Arpag. En lad os ikke spille saa mange Aars Møye: Man maa frygte, endog ved Enden af en Gierning. At være nær ved Strand-Kanten, forbolder at mange lider Skibbrud. Naar Haabet voxxer, tager Omhyggeligheden af; Og enhver Fare er større for den, som slaer sig til Roelighed og intet frygter.

Den forsigtige Krigsmand
Seer sig vel Doervindere i
Striden;

Men han nedlegger ikke Raar-
den,

Og stoler endda ikke paa Freden.

Che le nemiche prede
 Se spensierato aduna :
 Cambia talor fortuna
 Col vinto il vincitor.

Cauto &c.

SCENA VIII.

Ciro, e poi Mandane.

Ciro. (Oh Madre mia! se immaginar potessi
 Ch' il tuo figlio son io!)

Mand. Mio caro figlio!
 Mio *Ciro*, mio conforto!

Ciro. Io? Come! (Oh stelle,
 Già mi conosce.)

Mand. Che fai, che pensi,
 Che ragioni fra te?
 Perchèt' infingi? E se t' è igno-
 to ancora,

Perchè freddo così? Parla.

Ciro. (Ah Mitridate, e come vuoi
 ch' io taccia?)

Mand. Nò questo è troppo: o il figlio mio
 non sei,

Thi dersom han ubetænksom
Samler det Fiendtlige Bytte
sammen:

Vender undertiden Lykken sig
For den Overvundne og Over-
vinderen.

Den forsigtige ic.

Ottende Scene.

Cyrus, og derefter Mandane.

Cyrus. (Ach min Moder, dersom du kunde
forestille dig, at jeg er din Søn.)

Mand. Min fiære Søn! min Cyrus, min
Trost!

Cyrus. Jeg? hvorledes! (Ach Himmel, hun
fiender mig allereede.)

Mand. Hvad gjør du? hvad tænker du? hvad
taler du med dig selv? Hvorfore for-
stiller du dig? Og er det dig endnu u-
bekiendt, hvorfore saa koldsindig?
Tal.

Cyrus. (Ach Mithridates, og hvorledes vil du
at jeg skal tie?

Mand. Nej, dette gaaer for vidt: Enten er du
ikke

O per nuova sventura
Tutti gli ordini suoi cambiò
natura.

Ciro. (Si voli a Mitridate ; egli alla
Madre

Di spiegarmi permetta.)

Mand. Nè vuoi parlar ?

Ciro. Sì : pochi istanti aspetta ;
A momenti ritorno.

Mand. Ah prima - - Ah senti.
Dì, sei *Ciro*, o non sei ?

Ciro. Torno a momenti.

Parlerò : non è permesso,
Che fin or mi spieghi appieno ;
Tornerò : sospendi almeno
Finchè torno , il tuo dolor.

Parlerò ; &c.

SCENA IX.

Mandane , e poi Cambise.

Mand. **O**nnipotenti Dei!
Questo che vorrà dir ?
farebbe mai La

ikke min Søn, eller og Naturen har
forbendt ald sin Orden til en nye U-
lykke.

Cyrus. (Jeg maa løbe hen til Mithridates:
Han skal tillade, at jeg maa forklare
mig for min Moder.)

Mand. Vil du ikke tale?

Cyrus. Jo: hie faa Dyeblik; Jeg kommer
paa Timen tilbage.

Mand. Ach først = = ach hor. Siig, er
du Cyrus, eller ey?

Cyrus. Jeg kommer paa Timen igien.

Jeg vil tale: Det er ikke tilladt,
At jeg endnu maa forklare mig
tilfulde,

Jeg kommer igien: Opsæt i det
ringeste

Din Betynning, indtil jeg kom-
mer tilbage.

Jeg vil ic.

Tiende Scene.

Mandane, og siden Cambyses.

Mand. Almægtige Guder! Hvad vil dette sig-
ge?

La mia speme un inganno?

Camb. Amata sposa,
Mio ben,

Mand. Sogno; o son desta?
Cambise, idolo mio, tu qui?
Tu sciolto?

Qual man liberatrice - - -

Camb. Arpago - - Oh quanto
Dobbiamo alla sua fede?

Mand. Oh vero, oh fido amico!

Camb. E pure il figlio
Serbarci non potè. Sapesti? - -
oh Dio,

Che barbaro accidente!

Mand. Si vuol, che sia
L'ucciso un impostore; è'l no-
stro figlio

Quel Pastor, che l'uccise.

Camb. Oh Dei pietosi,
Avverate la speme, E tu ve-
desti

Questo Pastore?

Maud. Or da me parte.

Camb. E dunque - - -

Mand. Quei che meco or parlava.

Camb.

ge? Skulle vel mit Haab være et Bedragerie?

Camb. Elskelige Gemahl, min Verdens Deel.

Mand. Gover jeg, eller er jeg vaagen? Cambyses, min Skat, er du her? Løst af dine Bånd? Hvad for en frelsende Haand . . .

Camb. Arpago . . . O hvor meget er vi ikke ham skyldig for hans Troeskab?

Mand. O oprigtige og troefaste Ven!

Camb. Og dog alligevel! har han ikke fundet bevare os vor Søn. Har du hørt? . . . Ach Himmel, hvilken gruelig Hændelse!

Mand. Man vil sige, at en Bedrager er taget af Dage: Og den Hyrde, som har dræbt ham, er vores Søn.

Camb. O medlidende Guder, bekræft vor Forhaabning. Og du har seet denne Hyrde.

Mand. Nu gik han nyelig fra mig.

Camb. Saa er det da . . .

Mand. Den som nyelig talte med mig.

Camb. Oh nera frode ! Oh scellerati !
Oh troppo
Credula Principessa.

Mand. Onde , o Cambise,
Queste smanie improvise ?

Camb. Alceo di Ciro
E' il carnefice indegno, il colpo
è stato.

Del tuo Padre un comando.

Mand. Ah taci.

Camb. Io stesso
Celato mi trovai
Dove Astiage l'impose : io l'a-
scoltai

Mand. Oh Dei ! ridurci a tal miseria,
e poi
Deriderci di più ;

Camb. Io stesso, io voglio
Sodisfarti, o Mandane: Addio.

Mand. Ma dove ?

Camb. A ritrovare Alceo,
A trafiggerli il cor : sia pur na-
scoito

In grembo a Giove.

Mand. Odi : se lui non giungi
In solitaria parte, avrà l' indegno
Troppe difese.

Camb.

Camb. O afskyelige Bedragerie! O Z Skarnagtige! O alt for lettroende Princesse!

Mand. Hvorover, o Cambyfes, disse utidige Ubefindigheder?

Camb. Alceo er den skammelige Gierningsmand, som har dræbt Cyrus, og Gierningen er skeet efter din Faders Befaling.

Mand. Ach tie stille.

Camb. Jeg laae selv i Skiul paa det Stæd, hvor Astyages befalede ham det: Og jeg har hørt det.

Mand. O Guder! Alt bringe os til den Glemselighed, og siden belec os desmeere!

Camb. Jeg selv, jeg vil fyldestgiøre dig, Mandane, far vel.

Mand. Men hvor hen?

Camb. Alt lede Alceo op, at giennembores hans Hierte. Om han end laae skiult i Jupiters Skiod.

Mand. Hør: Dersom du ikke kommer over ham paa et eenlig Stæd, har den Uværdige alt for megen Forsvar.

Camb.

Camb. Intesi.

Mand. Ascolta.

Ravvisarlo saprai?

Camb. Sì: l'ò presente,
Parmi vederlo.

Mand. Ah sposo,

Non averne pietà : passagli il
core,

Rinfacciagli il delitto ,
Fa che senta il morir - - -

Camb. Non più, Mandane :

Il mio furor mi avvanza,
Non ispirarmi il tuo, fremo ab-
bastanza.

Men bramosa di straggi funeste
Và correndo l' armene foreste
Fiera Tigre, che i figli perdè.

Ardo d' ira, di rabbia deliro,
Smanio, fremo, non odo, non
miro,

Con le furie, che porto con me.
Men &c..

SCE-

Camb. Jeg har alt forstaaet dig.

Mand. Hør: Skulle du vel kunde kiende ham ham igien?

Camb. Jo: Han staaer ligesom for mig, mig synes ret at see ham.

Mand. Ach Gemahl, hav ingen Medlidenhed med ham: Giennembor hans Hierte, forekast ham sin Forseelse, og mag det saa, at han maa smage Døden.

Camb. Tal ikke meere, Mandane; Min Brede skynder mig afsted, du har ikke fornøden at indblæse mig din: Jeg snuser nok desuden.

Den grumme Tiger i de Urme-
niste Skove
Løber mindre begiærlig efter
blodige Nederlage,
Naar den har mist sine Unger.
Jeg brænder af Brede, raser af
Forbistrelse,
Jeg er hidsig, snysende, jeg hver-
ken hører eller seer
Med de Furier, jeg bærer hos
mig.

Tien-

SCENA X.

Mandane, e poi Ciro.

Mand. Se tornasse il fellone - - Ec-
colo - - Oh come
Tremo in vederlo! Una men-
tita calma
Mi rassareni il ciglio.

Ciro. Madre mia, cara Madre, ecco il
tuo figlio.

Mand. (Che traditor!)

Ciro. Pur Mitridate al fine
Consente che al tuo sen - - -
(*Appressandosi.*)

Mand. Ferma. Alcun travidi
Frà quelle piante ascoso; il lo-
co è pieno

Tutto d'insidie. (Anima rea!)

Bisogna

In più segreta parte

Sciorre il freno agli affetti, ed
esser certi

Che 'l Rè nulla transpiri.

Ciro. Ma dove andrem?

Mand. Scegli tu stesso il loco.

Cir.

Tiende Scene.

Mandane, og siden Cyrus.

Mand. Derfom den troeløse Skielm ville
komme igien . . . See, der er
han . . . O hvor ſkiælver jeg ikke ved
at ſee ham! Jeg maa forſtille mig med
en roelig Mine.

Cyrus. Moder, min Kiære Moder, ſee her din
Søn.

Mand. (Hvilken Forræder!)

Cyrus. Endelig har dog Mithridates givet mig
ſit Samtykke at omſiabne . . .
(Nærmende ſig.)

Mand. Lad være. Mig ſyntes ſom jeg fornam
nogen ſkiult blandt diſſe Buſker; Det
te Stæd er overalt fuld med Eſterſtræ-
bere, ſom gaaer paa Luur. (O du
ſandſkyldige Siæl!) Vi maa bie til
paa et beleyligere Stæd med at give
vore Affecter Tøylen, og være forviſ-
ſede om, at Kongen ikke ſaaer noget at
vide deraf.

Cyrus. Men hvor ſkal vi da gaae hen?

Mand. Udvælg du ſelv Stædet.

Cyrus.

Ciro. Di Trivia al fonte?

Mand. Di Trivia? - - è forse quello
Che bagna il vicin bosco, ov'è
più folto?

Ciro. Sì.

Mand. Và: m'è noto. (Ah traditor sei
colto.)

Ciro. Deh non tardar.

Mand. Oh quanta violenza io mi fò!
se tu potessi

Vedermi il cor - - sento morir-
mi, avvampo

D'insofribil desio, vorrei |mi-
rarti - - -

Verrei di già - - (Non fò fre-
narmi) Ah parti.

Ciro Partò: non ti sdegnar.

Si: Madre mia, da te

Gli affetti a moderar

Quest' alma impara.

Gran colpa alfin non è;

Se mal frenar si può

Un figlio, che perdè,

Un figlio, ch'è trovò

Matre sì cara.

Parto &c.

SCENA

Cyrus. Ved Rilden Trivia.

Mand. Ved Trivia? . . . Er det maaskee den
som vælder i nærmeste Skov, der hører
den er tykkest?

Cyrus. Ja.

Mand. Gaf: Den er mig bekendt. (Ach Fortæ-
ræder, du er alt i Snaren.)

Cyrus. Ey tøv ikke inden du kommer.

Mand. O hvor tager jeg mig det heftig! Dersom
du kunde see mig i Hjertet . . .
Jeg føler Døden; Jeg brænder af en
utaalelig Begjærighed, jeg ville see
dig . . . Jeg ville allerede . . . (Jeg
fand ikke holde mig.) Ach gaf bort.

Cyrus. Jeg gaaer bort: Fortørnes ikke.
Ja, min Moder,
Dette Hjerte lærer af dig,
Alt tvinge sine Affecter.
Det er endelig ikke saa stor en
Fehl,
Dersom en Søn, som har mis-
sted,
Og fundet saa får en Moder
igien,
Ikke vel fand tæmme sig.
Jeg gaaer ic.

SCENA XI.

Mandane sola.

Che dolcezza fallace!
Che voci infidiose! A po-
co a poco
Cominciava a sedurmi. Oh
folle
Ch' io son! Gli altri compiango,
E mi scordo di me, Mora l'in-
degno,
Se ne affigga chi vuole. In-
degno Alceo,
Alceo perfido - - Alceo - - di
questo core - -
Ah che quel nome sol m'empie
d'orrore.

Quel nome se ascolto,
Mi palpita il core:
Se penso a quel volto,
Mi sento gelar.

Non

Ellevte Scene.

Mandane allene.

Hvilken bedrægelig Smigren! Hvilke
 fe svigefulde Ord! Han begynde
 te næsten at forleede mig. O hvor
 er jeg dog taabelig! Jeg begræder an-
 dre, og forglemmer mig selv. Lad ham
 døe, den Uværdige, lad dem bekym-
 re sig derom, hvem der vil. Den u-
 værdige Alceo . . . Den troeløse Al-
 ceo . . . Dette Hjertes . . . Ach
 dette Navn alleene opfylder mig med
 Skræk.

Naar jeg hører dette Navn,
 Staaer mit Hjerte:

Naar jeg tænker paa dette Ansigt,

Sisner det i mig,

Non sò ricordarmi
Di quel traditore,
Nè senza sdegnarmi,
Nè senza tremar.

Quel &c.

Fine dell' Atto Secondo.

ATTO

Jeg fand ikke erindre mig,
Den Forræder,
Uden at vredes, og
Uden at skielve.

Naar jeg ic.

Ende paa den anden Act.

ATTO TERZO

SCENA PRIMA.

Montuosa.

Arpago , poi Mandane.

Arpag. **N**e qui lo veggo? Ah dove,
(*frettoloso.*)

Dove mai si nasconde?

Mand. Arpago amato,
Che cerchi?

Arpag. Alceo. Se na'l ritrovo, io
perdo.

D' ogni mia cura il frutto.

Mand. A vendicarmi io stessagià pen-
fai.

Arpag. Contro chi?

Mand. Contro l' infame
Uccisor del mio Ciro.

Arpag. Intendi Alceo?

Mand. Sì.

Arpag. Guardati, Mandane

Di

Tredie Act.

Første Scene.

Biergefuld.

Arpago, derpaa Mandane

Arpag. Jeg seer ham ikke heller her! Ach,
hvor, (hastende.) hvor monne
han dog kiule sig?

Mand. Kiære Arpago, hvad leder du efter?

Arpag. Efter Alceo. Dersom jeg ikke finder
ham, taber jeg Frugten af ald min
Omhu, jeg har haft for ham.

Mand. Jeg har selv allerede tænkt paa at ville
hevne mig.

Arpag. Paa hvem?

Mand. Paa den skammelige Mordere, som har
slaget min Cyrus ihjel.

Arpag. Meener du Alceo?

Mand. Ja.

Arpag. Tag dig vare, Mandane, at du ikke
frister

Di non tentar nulla a suo dan-
no. Alceo

E' il figlio tuo.

Mand. Santi numi del Ciel, soccorso,
aita *(Vuol partire.)*

Arpag. Dove? Ascolta - - -

Mand. Arpago - - Ah vanne,
Vola di Trivia al fonte: il fi-
glio mio

Salva diffendi: Ei forse spira
adesso.

Arpag. Come - - -

Mand. Ah vè che l' uccide il Padre
istesso.

Arpag. Possenti Numi!

(parte in fretta.)

SCENA II.

Mandane sola.

Oh me infelice! oh troppo
Verace Mitridate!

Povero figlio! Non volea lasci-
armi.

Ed

frister noget til hans Glæde. Alcees
er din Søn.

Mand: Hellige Himmelske Guder, kom mig
til Hielp. (Hun vil gaa bort.)

Arpag. Hvorhen? her . . .

Mand. Arpago . . . Ach gaae, løb til Kil-
den Erihia, frels og tag min Søn i
Forsvar: Han er maaskee nu død.

Arpag. Hvorledes?

Mand. Ach gaae dog; thi hans egen Fader om-
kommer ham selv.
(Gaaer hastig bort.)

Arpag. Almægtige Guder!

Anden Scene.

Mandane alleene.

D mig Ulykkelige! O alt for sandrue
Mithridates! Staaffels Søn!
Han vilde ikke forlade mig. Og jeg,

Ed io - - che orror! che crudeltà! Non posso
Tollerar più mestessa. Il mondo, il cielo
Sento che mi detesta: odo il
conforte.

Che a rinfacciar mi viene
Il parricidio suo; Veggo di Ciro
L'ombra squallida, e mesta,
Che stillante di sangue - - Ah
dove fuggo?

Dove m'ascondo? Un precipizio,
un ferro,
Un fulmine dov'è? Mora, perisca

Questa barbara Madre, e non
si trovi

Chi le ceneri sue - - Ma - - -
come?

E dunque perduta ogni mia
speranza?

Ah no, clementi
Numi del Ciel; pietosi Numi, al
figlio.

Perdonate i miei falli,
No, voi non siete.

Tanto

• • • Hvilken Skræk! Hvilken Grumhed! Jeg fand ikke lide mig selv meere. Jeg fornemmer, at Verden og Himmelen bær en Affkye til mig: Jeg hører min Gemahl, som kommer at bebrejde mig sit Fader-Mord: Jeg seer Cyri blege og sørgelige Geist, som svømmende i Blod • • • Alch hvor flyer jeg hen? Hvor skjuler jeg mig? Hvor er et stejlt Bierg; jeg fand styrte mig ned af, hvor er et Staa, et Lyn-Øld? Døe, omkom du barbariske Moder, og ingen bekymre sig om din Aske • • • Men • • • Hvorledes? Er da ald min Forhaabning uder? Alch ney, milde Guder i Himmelen; Medlidende Guder, tilgiver mig mine Feyler mod min Søn. Ney, I ere dog ikke saa ubarmhiertige • • • Alch
Gud

Tanto crudeli - - Oimè ! son
 morta. E' fatto
 L' orrido colpo. A' nella destra
 ancora
 Nudo l' acciar. Chi mi foc-
 corre? Ah stilla
 Ancor del vivo sangue - - Ah
 parti - - -

SCENA III.

*Cambise con spada nuda stillante di san-
 gue , e detta.*

Camb. **V**edi del mio furor - -

Mand. Fuggi: quel sangue
 Togli al materno ciglio

Camb. Questo sangue, che vedi - -

Mand. Oh sangue - - oh fi - - glio - -
 (suiene.)

Camb. Sposa? Mandane? Oh me per-
 duto!

Ascolta,
 Principessa! Idol mio.

SCENA

Gud bedre mig ! Jeg er Dødsens.
 Den grimme Gierning er alt skeet.
 Han har endnu den blotte Kaarde i
 Haanden. Hvem kommer mig til
 Hielp ? Ach den drypper endnu af
 varmt Blod . . . Ach flye . . . Ach
 gik bort. . . .

Tredie Scene.

Cambyses med en blot blodig Kaarde,
 og forrige.

Camb. See min Galenskabs . . .

Mand. Flye bort . . . Tag dette Blod af
 Beyer fra mit moderlige Afsyn.

Camb. Dette Blod, som du seer . . .

Mand. O Blod . . . O Gø . . . n . . . !
 (Sun besvimer.)

Camb. Gemahl ! Mandane ! O mig Fortabte !
 Prinsesse bør ! Min Engel !

Sier

SCENA IV.

Cambise , Mandane , e Ciro.

Ciro. (*S* telle ! non vedo
La mia Madre colà ?)

Camb. Chi sei ?

Ciro. Ché avvenne ?

Camb. Di non ti chiami Alceo ?

Ciro. Sì, Alceo mi chiamo.

Camb. Ah traditor ! sei morto

Ciro. Come ? Non appressarti, o ch'
io t' immergo

Questo dardo nel cor.

Mand. Oh Dio.

Camb. Ah sposa , apri le luci , aprile, e
vedi - - -

Ciro. E Cambise tu sei ?

Camb. Sì, scellerato.

Ciro. Ah Padre amato

(*getta il dardo*)

Camb. Nò, cadi - - -

Mand. Ah sposo , ah che 'l tuo figlio
uccidi

Camb. Uccido il figlio ?

Camb.

Fjerde Scene.

Cambyses, Mandane og Cyrus.

Cyrus. (Himmel! jeg seer ikke min Moder
der.)

Camb. Hvem er du?

Cyrus. Hvad er hændet?

Camb. Siig mig engang, heder du ikke Al-
ceo?

Cyrus. Ja, jeg heder Alceo.

Camb. Ach Forræder! Du er Dødsens.

Cyrus. Hvorledes? kom mig ikke nærmere, el-
ler jeg skyder dig denne Pül i Hjertet.

Mand. Ach Himmel!

Camb. Ach Gemahl, luk dine Øyne op, aab-
ne dem, og see . . .

Cyrus. Og du er Cambyses?

Camb. Ja, din Skielm.

Cyrus. Ach' elskelige Fader.

(Kaster Pülen bort.)

Camb. Ney, du maa falde . . .

Mand. Ach Gemahl, ach du dræber jo din
egen Søn.

Camb. Dræber jeg min Søn?

Mand.

Mand. Oh caro figlio! Oh cara
Parte dell' alma mia.

Camb. Stelle! O Deliro,
O delira Mandane. E questi e
Ciro?

Mand. Si.

SCENA V.

Astiage in disparte con seguito, e Detti.

Astias. Oui Cambise! e disciolto!

Camb. Ma **C**iro non morì?

Mand. N^o.

Astias. (Ciel, che ascolto!)

Mand. N' ebber cura gli Dei.

Camb. Meglio se m' ami
Spiegati, o sposa.

Ciro. Il Rè si appressa.

Astias. Seguite pur , seguite ; io non
disturbo
Le gioje altrui ; ma che ne ven-
ga a parte
Parmi ragion.

SCE.

Mand. O kiære Søn! O kiære Deel af dette
mit Hierte.

Camb. Himmel! enten raser jeg, eller Man-
dane raser. Og denne er Cyrus?

Mand. Ja.

Femte Scene.

Astyages affides med sit Følge;
og de forrige.

Astyag. Cambyses er her! Og løst af sine
Bånd!

Camb. Men Cyrus er ikke død?

Mand. Nej.

Astyag. (Himmel! hvad hører jeg?)

Mand. Guderne har holdt deres Varetægt o-
ver ham.

Camb. Gemahl, dersom du elsker mig, da for-
klar dig tydeligere.

Cyrus. Kongen nærmer sig.

Astyag. Bliv kun ved, bliv ved; Jeg forstyr-
rer ikke andres Glæde; Men mig synes
dog at have Marsag til, ikke at tage
nogen Deel deri.

Giet.

SCENA VI.

Arpago in disparte, e detti.

Arpag. **E**cco il Tiranno;
Per trarlo al tempio il
cerco appunto.

Astiag. Or dimmi,
Qual' è *Ciro*, e dov' è? Nulla
tacermi,
O sotto agli occhi tuoi, segno a
più strali
Cadrà *Cambise*.

Arpag. (*Arpago all' arte.*)
Astiage, ah sei tradito: ah
corri, opprimi
Il tumulto ribelle
Che si destò.

Astiag. Ah traditori, ecco il segreto:
entrambi

Con questo acciar - - -

(*In atto di snudar la spada.*)

Arpag. Mio Rè, che fai? Se *Ciro*
E' ver che viva, in tuo poter
conserva

Siette Scene.

Arpago assides, og de forrige.

il Arpag. See der er Tyrannen; Jeg leder just
 efter ham, for at drage ham med
 til Templet.

a Astyag. Siig mig nu, hvem der er Cyrus, og
 hvor han er? uden at fortie mig det
 ringeste; Eller Cambyses skal falde lige
 for dine Pyne, til et Tegn paa flere
 Ulykker.

b Arpag. (Nu maa du bruge din Konst, Arpa-
 go) Astyages, ach du er forraadt:
 Ach løb, demp den oprørske Allarm,
 som man har opvaft.

;) Astyag. Ach I Forrædere, see der har vi Hems-
 meligheden: I skal begge med dette
 Sværd . . .

(I det han vil trække Baarden.)

r Arpag. Min Konge, hvad gjør du? Dersom
 det er sandt, at Cyrus skal være i Live,
 da bevar Moderen og Faderen i din
 a H a Mægt;

La Madre, e 'l Genitor: Con
 questi pegni
 Lo faremo tremar.

Astiag. Sì: custodite
 Dunque la coppia rea, sol per-
 chè fia
 La mia difesa, o la vendetta
 mia.

Perfidi! non godete,
 Se altrove il passo affretto:
 A trapassarvi il petto,
 Perfidi, tornerò.

Cadrò, se vuole il fato,
 Cadrò trafitto il seno;
 Ma in vendicato almeno,
 Ma solo non cadrò.

Perfidi! &c.

SCENA VII.

*Ciro, Mandane, Cambise Arpago,
 e Guardie.*

Arpag. **P**artì: l'empio è nel laccio.
 Ei corre al tempio

Magt; Med disse Gidseler ville vi faae ham til at skielve.

Astyag. Ja forvarer da det skyldige Par, enten til mit Forsvar alleene, eller og til min Hevn.

J Utroe! J tør ikke glæde eder,
Om jeg end haster andenstæd
hen:

Jeg kommer tilbage igien,
For at giennemføre eder, J
Utroe.

Jeg vil falde, dersom Skæb-
nen vil,

Jeg vil falde dræbt til Jorden;
Men i det ringeste skal jeg ikke
falde

Alleene, eller u-hevnet.

J Utroe ic.

Syvende Scene.

Cyrus, Mandane, Cambyses, Ar-
pago, og Dagren.

Arpag. Han gik bort: Den Uaudelige er i
Snaren. Han løber til Temp-
len,

F là trarlo io volea. Guerrieri,
amici,
Finger più non bisogna : an-
diam. Qui resti
Ciro intanto, e Mandane. E
tu Cambise
Sollecito mi siegui.
(*Vuol partire.*)

Camb. Odi: e in Alceo
Come esser può che Ciro -

Arpag. Oh Dio! Ti basti
Saper ch' è il figlio tuo. Tutto
il successo
Ti spiegherò; ma non è tempo
adesso.

Mille cose in un momento
Se potessi, io dir vorrei;
Ma non posso: il labbro è lento
Dietro al corso del pensier,

Nel mirarvi, oh Dio, mi senti
Dalla gioja il core oppresso,
Che una specie di tormento
E l' eccesso del piacer.

Mille &c.

SCENA

len, og der vilde jeg just føre ham hen.
 Stridsmænd, Venner, det gøres
 ikke meere fornøden at forstille sig: Lad
 os gaae. Cyrus og Mandane forbliv
 ve imidlertid her tilbage. Og du,
 Cambyses, maa følge mig omhyggel-
 lig efter. (Han vil gaae bort.)

Camb. Hør: Og hvorledes fandt det være, at
 Cyrus i Alce

Arpag. O Guder! det fandt være dig nok, at
 du veed, det er din Søn. Ald Næ-
 sten skal jeg forklare dig; Men nu er
 det ikke Tid.

Jeg vilde sige tusinde Ting
 I et Øjeblik, om jeg kunde;
 Men jeg fandt ikke: Min Tunge
 er seendrægtig,
 Og følger ikke med mine Tan-
 kers Lov.

Jeg føler mit Hierte beflemt
 af Glæde,
 I det jeg betragter eder, ach
 Himmel;

Thi en overvættes stor Glæde
 Er en Art af Piine.

Jeg vilde ic.

SCENA VIII.

Ciro , Mandane , e Cambise.

Camb. Addio.

Ciro. Padre!

Mand. Conforte!

Ciro. E ci abbandoni
Così con un addio?

Camb. Nulla vi dico ,
Perchè troppo direi ; nè questo
è il loco.
Sò ben tacer, ma non saprei dir
poco.

Dammi, o sposa , un solo am-
plessò:

Dammi, o figlio, un bacio solo ;
Ah non più, da voi m' involo,
Ah lasciatemi partir.

Sento già, che son men forte,
Sento già frà dolci affetti
E di Padre, e di conforte
Tutta l' alma intenerir.

Dammi, &c.

SCENA

Sttende Scene.

Cyrus, Mandane og Cambyfes.

Camb. Far vel.

Cyrus. Fader!

Mand. Gemahl!

Cyrus. Og du forlader os saaledes med et Far-
vel?Camb. Jeg tier, fordi jeg ikke ville sige eder for
meget; Ikke heller er det her Stæd.
Jeg fand vel tie, men jeg kunde ikke si-
ge eder lidet.Giv mig, o Gemahl, et eeneste
Favne-Tag:Giv mig, o Sen, et eeneste Kys;
Uch ikke meere, jeg undrager
mig eder;

Uch lad mig gaae bort.

Jeg fornemmer allerede at mit
Mod falder,Jeg fornemmer allerede af de sø-
de Affecter,Baade som Fader, og som Ge-
mahl,

At jeg bliver gandske blodhiertet.

Giv mig x.

SCENA IX.

Mandane , e' Ciro.

Mand. Ciro attendimi: io temo
Qualche nuova sventura,
Il mio consorte
Voglio seguir. Te d' Arpago
l' avviso
Ritrovi in questo loco.

Ciro Or che paventi?

Mand. Figlio mio, no 'l sò dir, tremo
per uso
Avvezzata a tremar ; sempre
vicino
Qualche insulto mi par del mio
destino.

(Parte.)

SCENA X.

Ciro , e poi Arpalice,

Ciro.

Ah tramonti una volta
Questo torbido giorno, e
sia più chiaro L' al-

Tiende Scene.

Mandane og Cyrus.

Mand. Cyrus, du fand vente mig her igien;
 Jeg frygter nogen nye Ulykke. Jeg
 vil følge min Bemabl. Oppebie imid-
 lertiid Efterretning fra Arpago her paa
 dette Stæd.

Cyrus. Hvad frygter du nu for?

Mand. Det fand jeg ikke sige dig, min Søn,
 jeg skælver af Banen, eftersom jeg er
 vandt til at skælve. Det kommer
 mig for, som nogle fortrædelige An-
 fald af min Skæbne altiid følger mig
 i Hælene, (Sun gaaer bort.)

Tiende Scene.

Cyrus, og derefter Arpalice.

Cyrus. Ach gid dog denne mørke og fæle Dag
 ville gaae bort, og at den anden,
 som

L' altro almen che verrà.

Arpal. Mio caro Alceo;
Tù salvo ! Oh ine felice ! Ah
vieni a parte
De' publici contenti. Il nostro
Ciro
Vive, si ritrovò: quel che uc-
cidesti

Ciro. Era un vile impostor,
E tu Ciro vedesti?

Arpal. Ancor nol vidi.
Corriam - - -

Ciro. Ah ingrata,
Tù non pensi che a Ciro. Il
tuo Pastore
Già del tutto obbliasti. E pur
sperai - - -

Arpal. Non tormentarmi, Alceo. Se
tù sapeffi
Come stà questo cor - - Ove
non fei
Tutto mi annoja, e mi rincre-
sce, e tutto
Quel che un tempo bramava
or più non bramo.

Dimmi

som kommer, maatte i det ringeste være
re meere klar.

Arpal. Min fiære Alceo, er du i Behold! O
mig Lykkelige! Ach kom og tag Deel
i de almindelige Fornøielser. Vor
Cyrus lever, man har fundet ham i-
gien: Den som du har slaget ihjel,
var en lumpen Bedrager.

Cyrus. Og du har seet Cyrus?

Arpal. Nej, endnu ikke. Lad os løbe . . .

Cyrus. Ach Utafnemmelige, du tænker ikke u-
den paa din Cyrus. Din Hyrde har
du alt gandske forglemt. Og jeg haa-
bede dog . . .

Arpal. Plag mig ikke Alceo. Dersom du vid-
ste, hvorledes dette Hjerte staar . . .
Hvor du ikke er hos mia, der er alting
fiedsommelig og fortrædelig for mig,
og alt det, som jeg tilforn saa inder-
lig længtes efter, forlanger jeg nu ikke
meere.

Dimmi or tu che ne credi: amo, o non amo.

Ciro. Si mio ben, sì mia speme.

SCENA XI.

Mitridate con guardie, e detti.

Mitr. **A**l tempio, al tempio,
Mio Principe, mio Rè.

Arpal. Scherza? O' da senno
Mitridate parlò?

Ciro. *Ciro* son io.
Non bramasti vederlo? Eccolo.

Arpal. Oh Dio!

Ciro. Sospiri! Io non ti piaccio
Pastor, nè Rè?

Arpal. Nè tanto umil, nè tanto
Sublime io ti volea: ch'arda al
mio foco
Se troppo è per Alceo, per *Ci-*
ro è poco.

Ciro. Nò, non vedrete mai
Cambiar gli affetti miei,
Bei lumi, ond' imparai,
A sospirar d' amor.

Quel

meere. Siig mig nu, hvad du troer
derom: Elsker jeg, eller elsker jeg ikke?

Cyrus. Ja min Skat, ja mit Haab.

Ellevte Scene.

Mithridates med Vagten, og
de forrige.

Mithr. Til Templen, til Templen, min
Prins, og min Konge.

Arpal. Skiemter Mithridates? Eller han ta-
ler alvorlig?

Cyrus. Jeg er Cyrus. Længtes du ikke efter
at see ham? See her er han.

Arpal. Ach Himmel!

Cyrus. Du sukker! Jeg behager dig hverken
som Hyrde, eller som Konge.

Arpal. Jeg ville at du ikke var saa meget nes-
drig, ey heller saa meget høy: Dersom
det er for meget at jeg brænder af
Kiærlighed til Alceo, da er det kun
lidet at jeg brænder til Cyrus.

Cyrus. Mey, denlige Dyne,
Som har lært mig at sukke af
Kiærlighed,
J skal aldrig see mig
Forandre mine Affecter.

Dette

Quel cor, che vi donai
 Più chieder non potrei;
 Nè chieder lo vorrei,
 Se lo potessi ancor.

Nò, non &c.

SCENA XII.

Arpalice sola.

Io son fuor di me stessa. A
 un vil pastore
 Cieca d' amor mi scopro aman-
 te; sposa
 Mi ritrovo di un Rè. Gli stessi
 affetti
 Insuperbir mi fanno, onde poc'
 anzi
 Arroffir mi dovea. Diciam più
 tosto,
 Che d' amor non s' intende
 Chi prudenza, ed amore unir
 pretende,

Chi

Dette Hierte, som jeg har givet
eder,

Kunde jeg ikke meere fordre til-
bage;

Ikke heller vilde jeg begiære det,
Om jeg endog kunde.

Ney, denlige ic.

Solgte Scene.

Arpalice alleene.

Jeg er ude fra mig selv. Forblindet
af Kiærlighed, aabenbarer jeg mig
som Beylere, til en ringe Hyrde. Jeg
befinder mig siden at blive en Konges
Gemahl. De Affecter, som jeg nve-
lig tilforn maatte skamme mig ved;
Samme gjøre mig nu hoffærdig. Man
maa snarere sige, at den forstaaer sig
ikke paa Kiærlighed; som paastaaer at
foreene Forsigtighed med Kiærlighed.

J

Hvem

Chi a ritrovare aspira
 Prudenza in core amante?
 Domandi a chi delira
 Quel fenno, che perdè.

Chi riscaldar si sente
 A' rai d' un bel sembiante,
 O più non è prudente,
 O amante ancor non è,
 Chi a &c.

SCENA ULTIMA.

Aspetto esteriore di magnifico Tempio,
 dedicato a Diana, fabricato fù l' e-
 minenza di un colle.

*Astiage solo conspada alla mano, poi Cam-
 bise, indi Arpago, ciascun con se-
 guito. Al fine tutti l' uno
 dopo l' altro.*

CORO.

Le tue selve in abbandono
 Lascia, o Ciro, e vieni al trono:
 Vieni al trono, o nostro amor.
Astiag.

Hvem tragter vel efter at finde
 Forsigtighed i et forliebt Hierte?
 Man maa spørge den, som er
 saa gal,
 Hvilken af Sandserne han har
 tabt.

Hvem som føler sig at opvarmes
 Ved et smukt Ansigts Straaler,
 Den er enten ikke forsigtig
 meere,
 Eller og han er ikke forliebt
 endnu.

Sidste Scene.

Udvortes Anseelse af en prægtig
 Tempel, indviet til Diana, byggt
 paa Toppen af en Høy.

Astyages allene med Kaarden i Haanden,
 derefter Cambyses, siden Arpago,
 enhver med sit Følge. Til sidst alle sam-
 men, den eene efter den anden.

Chorus.

Forlad dine Skove, o Cyrus,
 Og kom til Thronen:
 Kom til Thronen, vores Ricer-
 lighed.

Astiag. Ah rubelli, ah spergiuri.

Camb. Ferma tiranno.

Astiag. Ah traditor!

Arpag. Al fin pur sei,
Empio, ne' lacci miei.

Astiag. Tu ancora!

Arpag. Io solo,
Barbaro, io sol ti uccido: a que-
sto passo,

Sappilo, io ti riduco

Astiag. Ah indegno!

Arpag. Cadi,

Camb. Mori, crudel.

Ciro. Ferma.

Mand. T'arresta.

Ciro. Popoli udite:
Qual impeto ribelle
Qual furor vi trasporta? Ove
s' intese

Che divenga il Vassallo

Giudice del suo Rè? Mi offrite
un Trono

Calpestandone prima

La Maestà. Leggo il sincero

Pentimento del fallo in ogni
fronte.

Perdo-

Astyag. Ach I Oprørere, ach Meeneedige.

Camb. Holdt inde, Tyran.

Astyag. Ach Forræder!

Arpag. Endelig er du dog i mine Snarer, du Ugudelige.

Astyag. Du er ogsaa med!

Arpag. Jeg alleene, Barbar, jeg alleene dræber dig: Bild at jeg er den, som bringer det saa vidt med dig.

Astyag. Ach Uværdige!

Arpag. Fald.

Camb. Døe, du Grumme.

Cyrus. Holdt inde.

Mand. Blev tilbage.

Cyrus. I Folk hører: Hvad for et Oprørisk Anfald, og hvad for en Galenskab overfåler eder? Hvor har man nogen Tiid hørt, at en Underdan Land blive sin Konges Dommere? I tilbyder mig en Krone, trædende først Majestæten deraf under Fødder. Jeg læser i et hvert Ansigt den alvorlige Fortrydelse over denne Forseelse. Tilgiv den, Herre:

Perdonalo, Signor; per bocca
mia

Piangendo ogn' un te 'l chiede

Ogn' un ti giura

Eterna fè. Se a cancellar l'er-
rore

Dì attentato si rio

V' è bisogno di sangue, eccoti
il mio.

(*Inginocchiandosi.*)

Astiag. Oh prodigio.

Mand. Oh stupore!

Arpal. Oh virtù, che disarmo il mio fu-
rore.

Astiag. Figlio mio caro figlio,

(*getta la spada.*)

Sorgi, vieni al mio sen. Ec-
covi in Ciro,

Medi, il Rè vostro. A lui

Cedo il ferto real. Rendigli,
o figlio,

Lo splendor ch' io gli tolsi. I
miei deliri

Non imitar. Quel che fec' io
t' insegna

Quel

Enhver beder grædende derom ved min
Søn. Enhver sværger dig evig Troes-
skab. Dersom ellers Forsælsen af saa
skammelig en Formastelse ikke fandt ud-
settes paa anden Maade, end ved
Blod; See der har du da mit.

(Faldende i Kneee.)

Astyg. O hvilket Jertegn!

Mand. O hvilken Forstrækkelse!

Arpag. O Dyd, som gjør min Galenskab
Bærgelos. (Sankaster Baarden.)

Astyg. Søn, min fiære Søn, stat op, kom
lad mig omfavne dig. J seer her i
Cyrus eders Konge. Til ham af-
staaer jeg den Kongelige Krone. Gib
den, o Søn, den Glands igien, som
jeg har betaget den. Efterfølg ikke
mine Galensfaber. Den lære dig, at
du ikke bør gjøre, hvad jeg har giort.

Gid

Quel che far non dovrai. De'
numi amici
Al favor corrispondi,
E 'l mio rossor nelle tue glorie
ascondi.

C O R O.

Le tue selve in abbandono
Lascia, o Ciro, e vieni al Trono;
Vieni al Trono, o nostro amor.
Cambia in foglio il rozzo ovile,
In real la verga umile:
Darai legge ad altro gregge;
Anche Rè sarai Pastor.

F I N E.

Gid du maa svare til den Gunst, som
Guderne har beviset dig, og at du maa
skiule min Skam ved din Være.

Chorus.

Forlad dine Skove, o Cyrus,
Og kom til Thronen,
Kom til Thronen, vores Ricer-
lighed:

Omskift din flette Faare-Stie
med den Kongelige Stoel,
Din ringe Stav med et Kongel.
Scepter:

Du skal nu befale over en anden
Hiord;
Endog som Konge skal du være
Hyrde.

E N D E.

